

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

***Актуальні питання розвитку
аграрного та земельного права:
національний і міжнародний вимір***

**Матеріали міжнародної науково-практичної
конференції студентів**

18 квітня 2019 року

Біла Церква
2019

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор, голова оргкомітету;

Варченко О.М., проректор з наукової та інноваційної діяльності, д-р екон. наук, професор, заступник голови оргкомітету;

Димань Т.М., проректор з освітньої, міжнародної та виховної діяльності;

Борщовецька В.Д., канд. педагог. наук декан факультету права та лінгвістики;

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, координатор НТТМ університету;

Мельник О.Г., канд. юрид. наук, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики, напряму підготовки «Право»;

Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності.

Актуальні питання розвитку аграрного та земельного права: національний і міжнародний вимір: матеріаль міжнародної науково-практичної конференції студентів. 18 квітня 2019 р. Біла Церква. 41 с.

УДК 338.64

ГИРЯВЕЦЬ І.В., студентка 4 курсу

Науковий керівник – ЛОМАКІНА І.Ю., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОНЯТТЯ І ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Україна є однією з країн Європи, яка має могутній земельно-ресурсний потенціал для інтенсивного розвитку сільського господарства. Із 60,3 млн гектарів земель майже 70 % становлять землі сільськогосподарського призначення з найкращим чорноземом у світі.

Ключові поняття: агропромисловий комплекс, адміністративна відповідальність, кримінальна відповідальність, матеріальна відповідальність, трудова відповідальність, цивільна відповідальність.

Виробництво продуктів харчування та сільськогосподарської сировини є основою агропромислового комплексу (АПК) та важливим засобом забезпечення продовольчої безпеки України. Я вважаю, що юридична відповідальність як один із засобів правового регулювання дозволяє забезпечити реалізацію мети права.

Звернення до проблематики юридичної відповідальності стало актуальним, виходячи з потреб переосмислення шляхів розвитку правової системи України, окремих галузей законодавства, зміцнення режиму законності, підвищення рівня правової культури тощо. Науковці переміщують центр дискусій з питань про визначення поняття, принципів юридичної відповідальності на проблему її функціональної ролі в житті суспільства, зокрема у здійсненні державного управління, регулюванні суспільних відносин. Загальноновизнаним у літературі зберігається підхід, згідно якого мета права, правового регулювання досягається завдяки втручанням державної влади у процеси правореалізації, де одним із дієвих засобів визнається примус, що набув правової форми. Отже, юридична відповідальність як один із засобів правового регулювання дозволяє забезпечити реалізацію мети права, посилити авторитетність владного впливу, надати йому більшої ефективності.

Варто зауважити, що регулювання відносин в агропромисловому комплексі та визначення відповідальності за порушення норм, що дані відносини регулюють відповідно тягне за собою відповідальність, що має певні особливості. Такі особливості обумовлена специфікою та сезонністю аграрного підприємства, залежністю від таких природних умов, як застосування праці в галузі рослинництва при збиранні врожаю, погодно-кліматичних умов, родючості і якості земель, предмета праці, живих організмів як рослин так, і тварин, а також від організаційно-правової форми здійснення сільськогосподарської діяльності.

Як підкреслюють А. Г. Бобкова та Ю. М. Павлюченко, трудова дисципліна на сільськогосподарських підприємствах забезпечується шляхом створення належних організаційних та економічних умов праці, використанням методів переконання, виховання і заохочення, а також застосуванням дисциплінарних стягнень і за порушення статутної, технологічної та трудової дисципліни [2].

У національному законодавстві, крім галузевих кодексів, існує значна кількість нормативно-правових актів, що регулюють питання, пов'язані з відшкодуванням шкоди. В ст. 130 КЗпП зазначається [2], що працівники несуть

матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації через порушення покладених на них трудових обов'язків. Матеріальна відповідальність працівників - це один із видів юридичної відповідальності, згідно з якою працівник при виконанні трудових обов'язків зобов'язаний відшкодувати завдану ним шкоду підприємству, установі, організації

Працівник, який заподіяв шкоду, може добровільно покрити її повністю або частково. За згодою власника або уповноваженого ним органу працівник може передати для покриття заподіяної шкоди рівноцінне майно або пошкоджене. Відповідно до КЗпП встановлено такі види матеріальної відповідальності: 1) у межах середнього місячного заробітку (ст. 132); 2) обмеженої матеріальної відповідальності (ст. 133); 3) повної матеріальної відповідальності (ст. 134). Важливу роль у захисті інтересів аграрних підприємств відіграє майнова відповідальність [5]. Майнова відповідальність за порушення аграрного законодавства регулюється перш за все нормами, що містяться у цивільному, трудовому, земельному, аграрному, господарському законодавстві. Залежно від об'єкта розрізняють майнову відповідальність за шкоду завдану майну та особі. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду визначені у ст. 1166 ЦК України. Для настання майнової відповідальності необхідна наявність складу правопорушення, а саме: 1) наявність шкоди; 2) протиправна поведінка суб'єкта шкоди; 3) причинний зв'язок між шкодою та протиправною поведінкою суб'єкта шкоди; 4) наявність вини

Збитки, заподіяні неправомірними діями, відшкодовуються на підставі загальних положень статей 1166-1194, 1209-1211 ЦК України та статей 224-229 ГК України [1].

Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі і землекористувачам, зазначеним у ст. 157 ЗК України, розроблений за Методикою визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства [3].

Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства – це комплекс негативних наслідків, що накладаються на правопорушника у вигляді стягнення компетентним органом державної влади за порушення встановленого порядку ведення товарного сільськогосподарського виробництва та суб'єктивний обов'язок правопорушника зазнати цих негативних наслідків.

Адміністративна відповідальність настає за вчинення дрібних суспільно шкідливих правопорушень й полягає у застосуванні до винних осіб передбачених законом адміністративних стягнень за рішенням уповноваженого органу чи його посадової особи.

Адміністративний штраф – основний засіб адміністративного стягнення, що накладається в установленому порядку державними органами й органами місцевого самоврядування [6].

Підставно виділити наступні основні напрямки удосконалення інституту адміністративної відповідальності за порушення аграрного законодавства:

1) розширення числа суб'єктів проступків; 2) перегляд складів окремих проступків; 3) перегляд розмірів адміністративних штрафів за порушення аграрного законодавства. 4) удосконалення адміністративно-процесуального

законодавства [6]. Кримінальна відповідальність передбачена Кримінальним кодексом (КК) України і настає лише за суспільно небезпечне винне діяння (дію або бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину.

Розділом VII «Злочини у сфері господарської діяльності» як таких аграрних злочинів не передбачено, але фіктивне підприємництво (ст. 205) може мати місце й у сфері сільського господарства. Найбільше злочинів в сфері земельно-аграрних відносин передбачено у розділі VIII «Злочини проти довкілля». Зокрема, кримінальна відповідальність настає за такі злочини, як забруднення або псування земель (ст. 239), порушення законодавства про захист рослин (ст. 247); безгосподарське використання земель (ст. 254) [4].

Отже, осмислення поняття інституту юридичної відповідальності як явища правової дійсності має здійснюватися з використанням комплексного підходу, для якого системний, структурний або функціональний підходи є допоміжними пізнавальними засобами. Проте визначення ролі та місця юридичної відповідальності в механізмі правового регулювання доцільно здійснювати за допомогою функціонального підходу, що дозволяє доповнити систему знань як про особливості внутрішньої взаємодії елементів механізму правового регулювання, так і про загальну характеристику явища юридичної відповідальності, зокрема.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Господарський кодекс України : Кодекс від 16 січня 2003 р. № 436–IV. База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 04.03.2019).
2. Кодекс законів про працю : Кодекс від 10 грудня 1971 р. № 322–VIII. База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення 01.03.2019).
3. Земельний кодекс від 21.10.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 2768-III. – 120 с.ро господарські товариства : Закон України станом на 17.06.2018 р. №1576-XII. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12/stru> (дата звернення: 01.03.2019).
4. Кримінальний кодекс України // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131).
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 40-44. – с. 380.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення поточна редакція від 07.02.2019 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2010. - № 10. - Ст. 108.

УДК 338.64

ГРИБ К., студентка 4 курсу

Науковий керівник – **ОБІЮХ Н.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ РЕЙДЕРСТВУ В УКРАЇНІ

У роботі розглянуто основні передумови виникнення в Україні такого явища, як рейдерство. Окреслено проблеми визначення правового змісту поняття «рейдерства», охарактеризовано ознаки та прояви рейдерства у сфері господарювання, проаналізовано шляхи його подолання.

Ключові слова: рейдерство, суб'єкти господарювання, рейдерські дії.

Основними причинами виникнення рейдерства можна назвати втрату державними органами функції керування, послаблення державного контролю у сфері підприємництва, відсутності належних умов для захисту бізнесу, прав власників та рівноправної конкуренції. Рейдерство є доволі небезпечним явищем не тільки для суб'єктів господарювання, але й для держави. Оскільки такі дії призводять до незаконного збагачення посадових осіб, руйнують правові засади ведення законного бізнесу, посягають на законність і правопорядок. Як свідчить практика, рейдерство пронизує найбільш важливі сфери економіки – державні закупівлі, сільське господарство, приватизація державного майна, володіння корпоративними правами тощо. Під *рейдерством* у науковій літературі розуміють комплекс дій, здебільшого незаконних, які здійснюються особами з метою заволодіння майном іншого суб'єкта (фізичної або юридичної особи) [1, с. 83]. Також пропонується розглядати поняття «рейдерства» як «процес захоплення власності фірми або перехоплення оперативного управління за допомогою спеціально створеного чи розіграного бізнес-конфлікту» [4, с. 182].

Власне кажучи, *рейдерство може набувати різні форми*: зазвичай спочатку є прихованим явищем, а потім здатне набувати рис злочинного захоплення суб'єкта господарювання зловмисниками з метою заволодіння його майном або встановлення повного контролю над підприємством. Також рейдерство може проявляти себе через підкуп керівництва господарюючого суб'єкта, коли директори починають просто «виводити» активи на підконтрольні рейдеру структури або брати кредити під заставу власності на завищені відсотки. Ознаки рейдерства може приховувати в собі незаконна приватизація державного та комунального майна.

Слід зазначити, що в основі рейдерства лежить прогалина в регулюванні правовідносин, коли момент внесення до державних реєстрів відомостей про право особи на майно (на управління майном) не співпадає з моментом добровільної передачі попереднім суб'єктом права можливості фізичного контролю за таким майном. Тобто явище рейдерства безпосередньо пов'язане із системою функціонування державних реєстрів [6].

Якщо говорити про першопричини рейдерства в Україні, то можна помітити, що рейдерство виникло в результаті змін, що відбулись у системі державної реєстрації речових прав. Це певною мірою призвело до отримання доступу до державних реєстрів, підроблення через нотаріусів документів на право власності на майно та внесення завідомо неправдивих відомостей до Єдиного державного реєстру. Свідченням цього є численні порушення з боку державних реєстраторів та приватних нотаріусів щодо засвідчення права власності за «недобросовісним набувачем».

Оскільки в переважній більшості рейдерство несе в собі ознаки незаконного поглинання чи захоплення суб'єктів господарювання, то поширеними випадками є встановлення фінансового контролю над підприємством за рахунок скуповування акцій, навмисне ініціювання справи про банкрутство, операції із податковою і кредиторською заборгованістю тощо. Межа між використанням законних та незаконних способів є нечіткою, тому досить часто рейдери

переходять на незаконні способи захоплення суб'єкта господарювання.

З метою протидії незаконним діям державних реєстраторів та нотаріусів було внесено зміни та доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України. Так, адміністративну відповідальність передбачено за порушення строків для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичної особи-підприємця (ч. 1 ст. 166-11 КУпАП), порушення встановленого законом порядку зберігання реєстраційних справ юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ч. 2 ст. 166-11 КУпАП) [2].

Стосовно кримінальної відповідальності у 2013 році КК України [3] було доповнено ст. 206-2, де передбачено, що «протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації, у тому числі, частками, акціями, паями їх засновків, акціонерів, членів, шляхом вчинення правочинів з використанням підроблених або викрадених документів... карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк».

Також у ст. 205-1 КК України встановлено кримінальну відповідальність за підроблення документів, які подаються для державної реєстрації юридичної особи та фізичної особи-підприємця.

На думку багатьох юристів, кращий спосіб захистити себе від рейдерства – приділяти більше уваги юридичному супроводу всіх корпоративних процедур на підприємстві. Багато рейдерських атак починається через непорозуміння між акціонерами, а тому при створенні підприємства вкрай важливо чітко виписати структуру правління, взаємини власників майбутнього бізнесу, а також способі і механізми ухвалення рішень по управлінню активами [5, с. 86].

У зв'язку з необхідністю посилення протидії рейдерства в Україні вбачається за доцільне запровадження спеціального антирейдерського закону, адже навіть зараз поняття «рейдерства» законодавчо невизначене. Необхідним також є формування реєстру фізичних і юридичних осіб, які вже були задіяні в рейдерських схемах; створення спеціальних судів, які будуть виключно спеціалізуватись на вирішенні корпоративних конфліктів; внесення змін до господарського законодавства щодо більш детального регулювання питань злиття та приєднання підприємств, запровадження прозорої електронної системи укладення договорів купівлі-продажу акцій, а також проведення під час реєстрації юридичної особи обов'язкової експертної оцінки статуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Берназ П.В. Рейдерство в Україні: визначення поняття / П.В. Берназ, О.О. Серeda // Проблеми цивільного та господарського права. – 2008. – № 1. – С. 82-84.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073–X (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – С. 1122.
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст.131.
4. Шапіро В.С. Рейдерство як економіко-правове явище: загальна характеристика / В.С. Шапіро, Т.В. Булах // Форум права. – 2015. – № 2.
5. Юрченко О.М. Рейдерство в Україні /О.М. Юрченко // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2012. – № 2 (28). – С. 81-82.

УДК 343

ДОВГАЛЬ А.М., студентка 3-го курсу

Науковий керівник – САМОЙЛОВИЧ А.А., ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИНАМИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Актуальність питання даної теми полягає у тому, що перед Україною у сьогоденні серед множини проблем, у які потрібно негайно втручатися владі, суспільству це боротьба зі злочинністю, серед якої є протидія злочинам проти власності. Для подальшого удосконалення норм кримінального кодексу науковцями вивчається історичний розвиток законодавства про конкретні види злочинів, оскільки в ході дослідження історичного розвитку, аналізуються, здобуває подальший досвід у прийнятті діючих норм кримінального права. Це допомагає виявляти позитивні та негативні сторони діючих норм кримінального кодексу, що в подальшому сприяє мінімізації недосконалості законодавства.

Ключові слова: власність, злочин, розкрадання, крадіжка, покарання.

Загально відомо, правова охорона власності регулювалася на тільки кримінальним законом певного історичного періоду, а також локальними нормативними актами, наприклад, статутами конкретних юридичних осіб, які відображалися у статутах, актах тощо.

Кримінально-правова охорона власності в Україні є ґрунтовною, адже відповідальність за посягання на власність була передбачена ще у першому джерелі українського права – пам'ятці права слов'ян «Руській правді». Найбільша увага приділена охороні власності окремих громадян, оскільки перелік злочинів («кривд») охоплював так звані приватні злочини, які були спрямовані проти майнових прав окремих осіб. Водночас вже була згадка про підвищену відповідальність за крадіжку з великокняжого двору[4, с. 17].

У період козацької доби розвиток кримінального права продовжувався. На трансформацію злочинів проти власності, як і на інші злочини, безпосередньо впливали норми звичаєвого права. Судова система на Запорізькій Січі не розрізняла кримінального процесу від цивільного. Однак, як стверджують історики, кількість кримінальних справ, розглянутих січовими судами, значно перевищувала цивільні [2,с.90]. Був період подвійних стандартів, коли протиправні діяння однакового змісту каралися по різному, оскільки об'єктами злочинів були державна та приватна власність. Так, у КК України 1960 р. були окремі глави за злочини проти власності. Глава II передбачала відповідальність за злочини проти державної і колективної власності, а Глава V, за злочини проти індивідуальної власності громадян. Ці нерівності були ліквідовані у пострадянський період.

Слід зазначити, що термін «власність» нерідко вживається для позначення приналежності комусь речей. Тобто, власність трактується як присвоєння засобів і продуктів виробництва за допомогою певної суспільної форми яка відображає таке ставлення особи до речі, коли вона вважає річ своєю, за умови, що інші

вважають цю річ чужою. Отже, власність характеризується наявністю такої влади особи над річчю, яка визнана суспільством і регламентована соціальними нормами. Власник розпоряджається річчю своєю владою й у своїх інтересах. Для нього річ — своя, для не власників, відповідно – чужа [3, с. 201].

На сучасному етапі необхідно враховувати минуле, яке знайшло себе у сучасному кримінально-правовому законодавстві, це наявність предмета злочину, диференціація злочинів проти власності та відповідальності за них, визначення розміру спричинення матеріальної шкоди тощо.

Історичне дослідження окремих об'єктів злочинів необхідно оцінити більше потужніше спеціалістами кримінального права для кращого розвитку українського кримінально-правового законодавства, а враховувати євро інтеграційні процеси України, враховуючи норми міжнародного права.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальний кодекс України /(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131).
2. Захарченко П. П. Історія держави та права України: [навч. посіб. для дист. навч.] / П. Захарченко. – К.: Університет Україна, 2005. – 208 с.
3. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2014. – 456 с
4. Кримінально-правова охорона власності: навч. посібник / Н. О. Антонюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 514 с

УДК 343.1

КАРДАШОВА М.В., студентка 3 курсу

Науковий керівник – **СИМАКОВА. С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ МАКРО ТА МІКРО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ

У тезах конференції досліджувалися питання щодо впливу мікро та макро середовища на формування особи злочинця, адже наука криминологія досліджує початкові риси формування злочинця та відтворює заходи спрямовані на попередження(профілактику) осіб, які схильні й спроможні вчиняти злочини.

Ключові слова: особа злочинця, злочинець; злочинність, мікро-середовище, макро-середовище

У криминологічній науці під злочинцем розуміють особу, яка вчинила передбачене законом антигромадське діяння (дія або бездіяльність) і визнана винною в результаті судового розгляду [1, с. 1].

Перш за все з'ясуємо, як формується особа злочинця та які саме фактори з макро та мікросередовищ на це впливають? Вже багато століть цьому питанню приділяють особливу увагу науковці, що досліджували цю проблематику в своїх кандидатських та докторських дисертаційних дослідженнях.

Особа злочинця формується ще з мікросередовища, яке включає в себе такі поняття, як сім'я, близькі, друзі, інші групи спілкування, тобто оточення яке має вплив первинного виховного процесу на формування особистості. Саме це і є

розумовий розвиток, механізм поведінки, звички, вподобання, правила етики та естетики, розмежування негативного і позитивного для прикладу правильного розвитку. Вищевказані фактори є важливими для формування особистості і матимуть вплив впродовж всього життєвого шляху індивіда.

Макросередовище це соціум, суспільні та інші відносини, вплив суспільства, навколишнього середовища на людину. В період всього життя соціум являється частиною людини, а отже не може не впливати на неї, а саме наражати на ризики, скоювати протиправні дії, змушувати людину ставати на шлях злочинності.

В сучасному світі є багато речей, подій явищ, які впливають на неадекватне розуміння існуючого підлітками, зокрема вживання наркотичних засобів, алкогольних напоїв, токсичних та інших психотропних речовин, які руйнують розумовий розвиток та адекватне сприйняття світу. Також не менш вагомим чинником є безробіття з якого випливає тяжке матеріальне становище, конфлікти з оточенням, та ще багато проблем які є поширеними сьогодні. Таким чином людина не бачить сенсу самостверджуватись вже не розмежовує де позитив і негатив, тому шкодить не тільки собі, але й оточенню стаючи зловмисником. Ще один вагомий момент відхилення від нормальної поведінки — біологічні відхилення пов'язані з генетикою, або набутими захворюваннями чи нервовими розладами.

Наука кримінологія допомагає зрозуміти початкові риси формування злочинця та відтворює заходи, які попереджують соціум про виникнення та походження таких осіб. Класифікацію злочинних типів, портрет особистості самого правопорушника це наявність критеріїв, які відомі кримінальній психології. Дослідити типи злочинців намагалися італійські лікарі-психологи Ч.Ломброзо і його послідовник Е.Феррі. За їхніми висновками розрізняють: природжених злочинців; злочинців, що страждають на відхилення від нормального стану людини; злочинців з патологіями; випадкових злочинців [1, с. 2]. Тобто така систематизація надала нам можливість зрозуміти приблизні типи злочинців, де сама назва вказує на проблему. Відомий психолог О.Ф. Лазурський до типових злочинців відносить пасивні типи, відсутність розвитку, які легко піддаються впливу, про те не належать до кримінальних типів, але є носіями злочинності [3, с. 22]. Тобто психолог вказував на характер осіб, які найчастіше можуть стати кримінальними правопорушниками.

Враховуючи вищевикладене можна зробити висновок, що злочинцями не народжуються, а стають в процесі життя, так як на формування особи злочинця впливає мікро- та макро-середовище. На першому етапі це сім'я, рідні, близькі, друзі, а вже потім суспільство. Про те, необхідно і підтримувати ту думку науковців, що спадковість, та психічні відхилення також можуть впливати на формування особи злочинця. Задля того, щоб попередити формування особи злочинця, необхідно здійснювати ранню профілактику з особами, які схильні до девіантної поведінки, і тут необхідно активно працювати ювенальній поліції, органам пробації, психологам, та іншим особам, які приймають участь у розвитку, та формуванні особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальна психологія «Механізм злочинної поведінки» [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5704155/>
2. Дубінін Н.П., Карпець И.И., Кудрявцев В.И. Генетика. Поведінки. Відповідальність. - М.: Політична література, 1989.
3. Нікіфоров Б.С. Реакційні антрополого-соціологічні навчання на американському ґрунті. «Радянська держава і право». 1949, № 5.

УДК 323.28

КАЧАЛОВ В.О., студент 2 курсу

Науковий керівник – **ДУЖА І.А.**, кандидат пол. наук, асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

vlad.kachalov.2000@gmail.com

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Міжнародний тероризм ніколи не знаходився поза конструктивними дискусіями світової спільноти. Він є головною проблемою людства незалежно від часу та простору. Цей всеохоплюючий та досить не контрольований чинник загрози світового правопорядку зумів поширити свій вплив на різні сфери життєдіяльності суспільства. Міжнародний тероризм спричиняє важкі негативні наслідки в економіці, політиці та навіть психології людей. Насамперед людська цивілізація може споглядати на значне посилення ролі цього явища щодо його еволюційного процесу. Трансформування тероризму є послідовною та закономірною модернізацією, яка вже бере до уваги нові методи суспільно небезпечних дій з метою реалізації різноманітних цілей: від боротьби за єдину релігію до ліквідації політичних режимів.

Ключові слова: міжнародний тероризм, глобальна проблема людства.

Сутність міжнародного тероризму виражається через його поділ на види. До основних видів цієї світової загрози відносять: [2]

1) Націоналістичний тероризм – передбачає боротьбу за національне визволення або вчинення певних сепаратистських дій. Яскравим прикладом на сучасному етапі можна виокремити діяльність каталонців в Іспанії, курдів переважно в регіоні Курдистану. Боротьба каталонців за незалежність від Іспанії проявлялася вже досить давно, однак залишається вагомою масою для цієї країни. У жовтні 2017 року відбувся референдум за відділення Каталонії від Іспанії – цей процес суперечив нормам іспанського законодавства, а поліція вжила заходів примусового впливу для розгону натовпу. [6]

2) Релігійний тероризм – боротьба всередині однієї віри чи між різними релігійними віруваннями. Як правило, до цього виду відносять протистояння мусульман та християн, католиків та протестантів. Важливо відзначити джихадистський рух, який є тісно пов'язаний з діяльністю таких терористичних організацій, як: «Аль – Каїда» та ІДІЛ. 1988 року була створена «Аль - Каїда», яку очолив Усама бен Ладен. Ця організація здійснила найбільший терористичний акт, про який дізнався весь світ – 11 вересня 2001 року. Загибло в Нью – Йорку понад 3000 осіб та поранено понад 6000. 2006 року на базі «Аль - Каїди» було сформовано ІДІЛ. Вона діє до сьогодні і здійснює суспільно небезпечні дії, такі як: примус до самогубства, смертні кари, вбивства невірних. [1]

3) Кримінальний тероризм – спрямовує та координує свою діяльність через організацію кримінально – авторитетних груп. Їх мета не завжди є досягнення певної політичної чи духовної мети. Вона базується саме на економічній основі, тобто шляхом створення крупних транснаціональних організацій з метою отримання прибутку від нелегального бізнесу. У цьому випадку можна виділити діяльність колумбійської наркомафії, яка захищає наркоплантації від урядових структур і отримує прибуток від володільців цих об'єктів. [5]

4) Лівий тероризм – цей вид передбачає класово – станову боротьбу, зокрема за досягнення соціальної рівності серед народних мас. Особливо був поширеним на початку 20 століття, демонструючи, як правило, діяльність більшовиків. Жовтень 1917 року став іскрою лівого тероризму в Росії, об'єднавши лівих революціонерів навколо повалення самодержавства та в подальшому Тимчасового уряду. Основним керівником цього напрямку був В. Ленін.

Моє бачення одного з видів тероризму, як найбільш впливового на сучасному етапі людства, полягає саме в релігійному осередку. Країни Третього світу, намагаючись встати на шлях світової конкуренції та для демонстрації власної цінності їх існування, застосовують неоднозначні методи впливу. Такі держави, як Ірак, Афганістан, Сирія, Лівія, Палестина приховано фінансують осередки терористичних угруповань і накликають небезпеку як для себе, так і для інших. Релігія є головним куратором, певною координаційним фактором у боротьбі проти тих, хто не сповідує їх цінності, зокрема шаріату. Якщо країна знаходиться в тяжкому економічному, соціальному та політичному стані, то її суспільство відчайдушно займається пошуком можливості збереження власної самобутності, життя на релігійних засадах. Люди починають вірити в те, що віра і цілі їх керівників є посланням від Бога. Це явище, що містить передумови повної психологічної трансформації особи, призводить до виникнення і поступового поширення релігійного тероризму.

Кожен вид міжнародного тероризму характеризується загальними особливостями:

Поступове географічне розширення глобальної світової загрози. [4]

Значність фінансових втрат потерпілих держав.

Посилення соціальної напруги і відчуття незахищеності. [3]

Різке зростання кількості жертв внаслідок скоєння терористичних актів.

Адаптація тероризму до сучасних комп'ютерних технологій, зокрема у кіберпросторі.

Співпраця терористів з транснаціональними компаніями щодо проведення фінансування їх діяльності. [4]

Можливість придбання терористами через «чорний ринок» ядерної зброї.

Підсумовуючи наведені вище факти про міжнародний тероризм, потрібно розуміти, яким чином світова спільнота може вести ефективну протидію. Людська цивілізація розділилась на дві позиції щодо методів боротьби: консервативного та прогресивного. Консервативний метод вбачає в своїй основі безумовне знищення будь – яких проявів тероризму, а прогресивний – навпаки, реалізовує певні поступки на вимогу терористів: викуп, визнання автономій, держав, легітимізація

їх лідерів. [2]

На мою думку, ці два аспекти дають змогу усвідомити наступне: міжнародний тероризм, як глобальна проблема людської цивілізації, ніколи не буде викориненим із нашого життя. Міжнародна співпраця може лише значно зменшити рівень ескалації тероризму, але не ліквідувати його повністю. Навіть через 100 років міжнародний тероризм буде існувати, тому світ повинен постійно бути готовим до настання суспільно небезпечних ситуацій, щоб хоча б попередити початковий рівень дестабілізації правопорядку, поки він різко не досяг власного цільового призначення.

Я є прихильником різкої та відвертої уваги держав на цю сутність. Тероризм слідує за технологічним прогресом і таким чином його важко ліквідувати. Я надаю перевагу таким методам боротьби, які зможуть значно ефективно вплинути на зменшення рівня загрози або припинення існування певних видів тероризму. Зокрема, вбачаю ймовірну успішність у піднятті соціально – економічних умов країн Третього світу шляхом вдосконалення фінансового сектору допомоги та вмінні розвинених країн переконати не досить розвинені у високій якості впровадження ідей, заснованих на соціально - демократичній, а не релігійній основі. Це дасть змогу звести до мінімуму кримінальний, релігійний та лівий види міжнародного тероризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. <https://xreferat.com/59/344-2-m-zhnarodniiy-terorizm.html>
2. <https://dovidka.biz.ua/osnovni-vidi-terorizmu-prichini-terorizmu/>
3. <http://www.refsua.com/referat-3597-2.html>
4. <http://znaimo.com.ua/Міжнародний%20тероризм>
5. <http://uareferats.com/index.php/referat/details/27082>
6. https://ukr.lb.ua/world/2017/11/07/381006_kataloniya_nezdiysnena.html

УДК 323.28

КИСЛИЦЬКИЙ А.Ю., студент 2 курсу

Науковий керівник – **ЄФРЕМОВА І.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Останнім часом у світі виникає все більше колізій, конфліктів юридичного характеру в процесі правового регулювання спадкування, особливо ці процеси виникають у відносинах із іноземним елементом щодо спадкування земельної ділянки.

Ключові слова: земельна ділянка, спадкування, конфлікт.

Актуальність обраної теми зумовлена тим фактом, що із отриманням безвізового режиму збільшилась мобільність як громадян нашої країни, так і іноземних громадян. Значна кількість людей живе і працює за межами своїх держав, будують бізнес, встановлюють сімейні відносини, не зважаючи на громадянство своїх обранців, а так активно розвиваються приватні відносини, і, звичайно виникають питання спадщини, що було і залишається достатньо

складним та таким, що потребує великої кількості знань у правовій сфері. Спадкування саме земельних ділянок, є найбільш складним питанням і має великий ряд особливостей, які мають значну кількість особливостей через призму міжнародного права.

Основні інститути спадкового права, вироблені римським правом, були прийняті цивільним правом нових народів і складають досі основу спадкового права держав романо-германської правової системи.

Отже, спадкове право як інститут цивільного права в континентальній системі є сукупністю норм, що регулюють відносини, пов'язані з переходом прав та обов'язків померлого до інших осіб (універсальне правонаступництво). Спадкування в англо-саксонській системі цивільного права, базується на переході всієї низки прав та обов'язків до третіх осіб, які виконують волю спадкодавця.

Становлення спадкового права в різних державах будувалось на політиці, яка мала свої корені ще з часів римського права, і характеризувалась ворожим ставленням до іноземців. Ця політика знайшла своє віддзеркалення в законах багатьох держав.

На сучасному етапі розвитку законодавства, що регулює відносини із іноземним елементом, слід визначити Закон України «Про міжнародне приватне право».

Відповідно до ст. 70 цього закону спадкові відносини регулюються правом держави, у якій спадкодавець мав останнє місце проживання, якщо спадкодавцем не обрано у заповіті право держави, громадянином якої він був. Вибір права спадкодавцем буде недійсним, якщо після складання заповіту його громадянство змінилося [1].

Слід зазначити, що вирішення того чи іншого питання у конкретному спадковому правовідношенні, ускладненого іноземним елементом, здійснюється в декілька етапів. Спочатку застосовується колізійна норма, яка визначає, правопорядок якої держави підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом. Далі у визначеному правопорядку відшуковується відповідна норма матеріального права і знаходиться відповідь на конкретне питання [2, с. 128]. Однак, необхідно враховувати, що у кожному конкретному випадку також слід застосовувати норми, що містяться у міжнародних договорах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

- 1) Про міжнародне приватне право: Закон України від 23. 06. 2005 р. № 2709-IV / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
- 2) Хороша Т. С. Становлення і розвиток колізійного законодавства в галузі спадкування. /Т.С. Хороша / Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 127 (частина II). 2016, – С. 123 – 131

УДК 323.28

МАЛИШКО Д.В. студ.1 курсу

Науковий керівник – ОРДІНА Л.Л., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЕСЯ КУРБАСА

При вивченні творчості Леся Курбаса, українського театрального режисера, актора, драматурга, було проаналізовано його філософські погляди, що підкреслюють модерністські настрої першої половини ХХ ст. Визначено основні етапи творчості Леся Курбаса як теоретика та засновника театрів: «Молодий театр», «КиївДрамТе», «Березіль», що базувалися на мистецтвознавчій компетентності, ерудованості та інформативності у сценічних питаннях.

Ключові слова: Лесь Курбас, театр, філософські погляди.

Повнота емоційного переживання дозволяє людині вловлювати найтонші нюанси естетичного буття, схоплювати широку і різнобарвну гаму його ледь помітних відтінків. Від культури почуттєвого сприймання залежить перше враження від зустрічі з прекрасним.

Театральна діяльність Леся Курбаса містить значний потенціал творчого самовираження особистості буремних часів першої половини ХХ ст. Модернізм як світоглядно-естетичний напрям з'явився в Україні на початку 20 ст. і був реакцією на застарілі погляди у мистецтві та літературі. Модерністи шукали нові ідеї та засоби їх реалізації у художніх творах, застосовували ірраціонально-естетичний підхід до універсалізації творчих витоків мистецької діяльності. Справедливо критикуючи дореволюційні підходи до театрального мистецтва, Л. Курбас вважав, що справжнє мистецтво – це потужний засіб перетворення низького у високе, тонке, що театр – це чистий храм, де відбувається тихий молитовний акт[1].

Лесь Курбас (Олександр-Зенон Степанович Курбас) народився 25 лютого 1887 р. у м. Самбір на Львівщині, у сім'ї акторів. Навчався у Віденському університеті на філософському факультеті і драматичній школі при Віденській консерваторії. Захопившись театральним мистецтвом, Лесь починає свою акторську діяльність у трупі М. Садовського. У вересні 1917 р. започатковує Молодий театр, а у 1920 – «КиївДрамТе» і переїжджає у Білу Церкву. У 1922 р. Лесь Курбас стає засновником нового авангардного театру «Березіль». У 1934 р. Леся Курбаса було заарештовано, а 1937 р. в Карелії, в урочищі Сандармох видатного майстра сценічного мистецтва було розстріляно. Окрім режисерської діяльності, Лесь Курбас грав як актор у виставах: «Украдене щастя», «Цар Едіп», та ін[2].

Особливості філософських поглядів Леся Курбаса базувалися на пошуку нових напрямків сценічної майстерності, до провідних складників якої відносять:

*здатність людини до емоційно-оцінювального сприйняття прекрасного в природі, мистецтві, дійсності;

*трансформація драми з моносемії у полісемію;

*художнє конструювання мистецької інформації та активізації творчої майстерності шляхом опрацювання «культурних цитат»;

*аналіз свідомо-організованого впливу на внутрішній світ людини з метою

розвитку у неї почуття прекрасного, вміння бачити і насолоджуватись красою природи, творів літератури і мистецтва;

*пошук шляхів на концентрації емоційно-творчого мислення акторів;

*процес усвідомлення і розв'язання сценічної задачі засобами діалогу.

Незаперечною умовою театральної діяльності Леся Курбаса виступають його теоретичні знання. У новоствореному театрі «Березіль» саме на знання спирається режисер в системі логічних міркувань про Всесвіт, а відповідний рівень знань з мистецтва дозволяє збагнути, глибше пережити його красу. Звичайно, філософська освіченість майстра робить його всебічним суб'єктом мистецької культури.

Висновки. Отже, досліджуючи філософські погляди Леся Курбаса можна визначити такі етапи його творчого пошуку:

* виникнення Молодого театру і боротьба з провінційністю української сцени;

* створення «КиївДрамТе», переїзд до Білої Церкви і згуртування театральної творчої молоді;

* втілення філософських поглядів в новоствореному театрі «Березіль».

Театральна культура невідривна від людської діяльності. Лесь Курбас мав широкий світогляд, систему філософських поглядів, тонко відчував красу і був здатний реалізувати свої мистецькі ідеї і задуми, але тоталітарна радянська система не дала можливості це зробити.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський. — К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. — 917 с.

2. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B5%D1%81%D1%8C_%D0%9A%D1%83%D1%80%D0%B1%D0%B0%D1%81

УДК 343.92

МОСКАЛЕЦЬ Ю.Я., студентка 3 курсу

Науковий керівник – **СИМАКОВА. С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

10 КРОКІВ ПРОКУРОРА ДО ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ

У даній роботі викладено основну проблему держави – корупцію, зокрема в органах прокуратури, адже на папері українська прокуратура виглядає, як орган повністю європейського зразка, про те є багато прогалин на законодавчому рівні, які впливають на збільшення показників корупції в прокуратурі, тому нами запропоновано десять кроків прокурора до подолання корупції, які зможуть значно зменшити рівень корупції в органах прокуратури.

Ключові слова: прокурор, прокуратура, корупція, влада, суспільство.

Сьогодні Україна знаходиться на стадії постійних змін і реформувань. Влада в Україні сумлінно бореться з корупцією і ні для кого не секрет, що саме це явище викликає наступні чинники: недовіру суспільства до представників не лише влади, а й поліції, судоустрою, а головне – до прокуратури.

Обрана тема актуальна як ніколи, адже питання корупції і боротьби з нею завжди викликає бурю обговорень, емоцій та шквал думок та ідей, як науковців, так і практичних працівників.

Основною метою роботи є дослідження причин виникнення і реальних шляхів до подолання й викорінення корупції в прокуратурі.

Відповідно до п.15 ст.36 Кримінально-процесуального кодексу України [1] представники органу прокуратури підтримують державне обвинувачення, а ст. 62 Основного Закону держави передбачає презумпцію невинуватості [2], то отримання неправомірної вигоди прокурором з метою засудження обвинуваченої, але по суті невинної особи є наслідком не лише процвітання корупції саме в прокуратурі, а й порушення принципу неупередженості і справедливості правосуддя. Саме тому в даному випадку корумпованість одного органу тягне за собою й підкупність інших органів державної влади.

У багатьох може виникнути питання: хіба лише від прокурора залежить поява, розвиток та викорінення корупції в Україні? Вважаємо, що ні, тому що це поняття дуже широке і його елементи присутні, на жаль, не лише в прокуратурі. Саме тому, одні прокурори не зможуть сприяти повному та безслідному зникненню корупції. Для подолання цієї перешкоди до світлого майбутнього потрібна велика й сильна команда бажаючих, а їх набагато більше, ніж прокурорів усієї України.

У 1995 році, перед вступом до Ради Європи, Україна взяла на себе зобов'язання перетворити прокуратуру з карального органу на інституцію, яка відповідає європейським стандартам, але лише 14 жовтня 2014 року був ухвалений новий Закон «Про прокуратуру», який був підготовлений з урахуванням більшості європейських рекомендацій. Можна стверджувати, що на папері українська прокуратура виглядає як орган повністю європейського зразка. Водночас зміни, які відбулися в органах прокуратури є недостатніми для докорінної зміни системи, яка будувалася десятиліттями. Саме тому пропонуємо 10 порад, які на нашу думку допоможуть прокурорам уникнути корупції.

По-перше, пропонуємо збільшити функції Генерального прокурора України, зокрема справедливий розподіл праці в органах та підрозділах прокуратури, проведення чіткої регламентації управлінської діяльності в апараті прокуратури, яке буде унеможлилювати дублювання в роботі та забезпечить систему посадової відповідальності.

По-друге, повернути скасовані повноваження прокурорів обласних та місцевих підрозділів, а саме – можливість контролювати діяльність та законність існування підприємств, установ та організацій.

По-третє, налагодження професійно-кваліфікаційної структури трудового колективу. Цікавим експериментом було б стажування наших кадрів за кордоном, де вони б отримали певні навички та знання і в подальшому могли впровадити передовий досвід іноземних держав у нашій країні.

По-четверте, пропонуємо, щоб Генерального прокурора України обирав народ шляхом всезагального, рівного, прямого та таємного голосування строком на 5 років, без права повторного призначення на цю посаду. Здійснювати призначення на посаду Генерального прокурора має, як і зараз, Президент

України.

По-п'яте, необхідно удосконалити інформаційне забезпечення прокурорської діяльності, тобто створити інформаційний банк даних для приведення у відповідність чинному законодавству положень нормативно-правових актів, що визначають діяльність органів прокуратури.

По-шосте, удосконалення кваліфікованих відборів до служби в органах прокуратури через проведення кваліфікаційного іспиту перед тим, як зайняти посаду, а в подальшому – кожні 2 роки на посаді для того, щоб підтвердити рівень своєї професійної кваліфікації.

По-сьоме, перед тим, як розпочати свою кар'єру в прокуратурі спочатку отримати досвід роботи слідчим, оскільки це дасть змогу бачити будь-яку справу з усіх ракурсів, а це важливо під час процесу розслідування і контролю.

По-восьме, збільшити кількість членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів до 20 осіб та ввести пропорційну систему обрання.

По-дев'яте, прокуратура повинна працювати в тісному симбіозі з Національною поліцією та якісно виконувати покладені на них обов'язки, враховуючи всі наявні між ними кордони.

І остання порада - утворення спеціальних відділів при прокуратурі, де б знаходилися особи, котрі виконували певну частку паперової роботи, яка зазвичай припадає на самих прокурорів і на їхню думку, таке навантаження заважає їм якісно виконувати функції, котрі набагато важливіші і мають вищу цінність. Оптимізація трудової діяльності вкрай важлива, особливо коли на особу покладено стільки значущих повноважень.

Отже, ми вважаємо, що десять простих кроків прокурора до подолання корупції можуть значно зменшити рівень корупції саме в прокуратурі. Маємо надію, що знайшовши подібні кроки до подолання корупції в інших органах також допоможуть Україні зменшити рівень підкупності і повернути довіру суспільства, адже держава й суспільство мають тісно співпрацювати, як злагоджений механізм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 20.12.2017 р. // БД «Законодавство України» / ВР України (дата звернення 18.03.2019).
2. Конституція України: закон України від 21.02.2019р. [Електронний ресурс] // БД «Законодавство України» / ВР України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>; (дата звернення: 18.03.2019).
3. «Про прокуратуру»: Закон України від 19.11.2017 р. №1789 – XII [Електронний ресурс] // БД «Законодавство України» / ВР України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12> (дата звернення 18.03. 2019).

УДК 347.77

МУКОЇДА І.В., студентка 3 курсу

Науковий керівник – ПАХОМОВА А.О., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРИЧИНИ ІСНУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

В сучасних умовах плагіат перетворився на серйозну проблему для систем вищої освіти багатьох країн. Письмові завдання дедалі більше перетворюються на імітацію процесу навчання, що ставить під питання якість і конкурентоспроможність такої вищої освіти, що не дає багатьом учням принципово нових знань навіть у порівнянні із середньою школою. У зв'язку з цим слід з'ясувати, що є плагіат і яка є відповідальність за вчинення цього діяння.

Ключові слова: право інтелектуальної власності, авторське право, плагіат, академічна доброчесність, автор.

Студентський плагіат в умовах підвищення доступності інтернет-ресурсів є глобальною проблемою. Україна відчуває дане явище набагато гостріше, ніж в більшості західних країн: тут її вкрай важко вирішувати у відриві від таких проблем, як надмірне навантаження викладачів за яке вони отримують мізерні зарплати; поширення фірм з виготовлення письмових робіт на замовлення; слабка затребуваність серед роботодавців бездоганної репутації вузу як зберігача підвалин академічної доброчесності; толерантне ставлення суспільства до заборонених методів, які наближають студента до отримання диплома про вищу освіту тощо.

Основними факторами, які спричинюють порушення академічної доброчесності в частині поширення практики плагіату в науково-освітньому середовищі є: несформованість правового поля у цій сфері; слабка вкоріненість відповідних етичних норм, недостатні технічні можливості різних навчальних закладів для виявлення плагіату; безкарність проявів академічної недоброчесності; незбалансованість навчальних програм і навантажень; застарілість змісту і методів навчання, їх невідповідність вимогам часу, звідки слабка вмотивованість до навчання. На подолання цих негативних факторів повинен бути спрямований комплекс заходів з утвердження у вітчизняній науково-освітній системі принципів академічної доброчесності. Таким чином, причини які впливають на появу плагіату в випускних кваліфікаційних роботах у здібних, успішних студентів, зводяться до головної - відсутності у випускників сформованої компетенції: необхідних знань, умінь і навичок (володінь) по роботі з письмовим текстом. Ця причина призводить до страху, паніки, комплексів і провокує на проходження легшим шляхом і використання плагіату. Навіть Інтернет-середовище не настільки згубне для учня, якщо він може правильно працювати з текстом, цитувати. При наявності багатого внутрішнього світу і власних ідей, які реалізуються в проектах, плагіат у студентів творчих напрямків в основному з'являється через невміння працювати з чужим для візуалів вербальним середовищем, до якого, в процесі навчання, приділяється недостатня увага [1, с. 58].

Ситуація ускладнюється тим, що ця проблема загострюється в процесі підготовки випускної кваліфікаційної роботи, коли перед випускником стоїть завдання демонстрації отриманих професійних знань, умінь і навичок, серед яких

відсутні навички роботи з текстом. Перед науковим керівником в умовах максимально скороченого навчального часу поряд з рішенням науково-практичних та творчих завдань стоїть важке завдання заповнення прогалін в знаннях і навичках формування письмового тексту для боротьби з плагіатом.

Найбільш легким способом вирішення проблеми студентського плагіату є скасування обов'язкових курсових, дипломних та інших самостійних письмових робіт на тих спеціальностях, де ризик фальсифікації особливо великий (при цьому такого роду роботи можуть залишитися однією з обраних студентами форм навчання). Можна заперечити, що в результаті більшість випускників не отримує навичок написання текстів, проте в наш час вони їх все одно не отримують, а лише імітують самостійну творчість. В якості компенсації можна було б частіше пропонувати студентам завдання з написання есе в аудиторії під безпосереднім контролем викладача [2].

Збереження письмових робіт як обов'язкового і реально значущого для основної маси студентів компонента процесу навчання, вочевидь, потребує прийняття низки принципів заходів. З огляду на надзвичайності ситуації, що склалася деякі з них, як видається, повинні бути більш жорсткими і радикальними, ніж ті, які застосовують навчальні заклади сьогодні.

Одним з кроків по поліпшенню ситуації має бути зобов'язання ЗВО розробити чітку політику боротьби з плагіатом. Така політика в числі іншого повинна включати чітке визначення критеріїв самого плагіату і покарань за нього; механізми захисту принципів викладачів від адміністративного тиску на користь недобросовісних студентів і апеляцій в спірних ситуаціях. Наявність і ефективність такої політики повинні розглядатися в якості критеріїв, що впливають на атестацію вузів і на їх місце в офіційному рейтингу.

Ніякі середні показники успішності студентів не мають ні прямо, ні побічно впливати на оцінку роботи (в тому числі і на рейтингові показники) або на фінансування вузів. Зокрема, звільнення бюджетних місць через відрахувань за плагіат не повинно вести до скорочення фінансування з боку держави.

З метою боротьби зі зловживаннями в процесі оцінки робіт «сумнівних» студентів доцільно за жеребом переадресувати частину письмових робіт (можливо, з кодування інформації про авторів) на перевірку в інші вузи зі спеціалізацією аналогічного профілю. Підсумкова оцінка могла б являти собою середнє арифметичне балів, виставлених за роботу в своєму й іншому вузах, знову-таки за умови, що в роботі не був знайдений плагіат «в великих розмірах».

Діяльність фірм і видавництв, які відкрито пропонують послуги з написання студентських робіт і дисертацій, повинна підпадати під спеціалізовану перевірку з боку держави з метою притягнення до юридичної відповідальності в разі порушення законодавства в сфері інтелектуальної власності.

Так чи інакше, розглянута проблема досить серйозна і потребує подальшого вирішення. При збереженні існуючого стану міркування про перспективи виходу національної вищої освіти на передові позиції в світі викликає сумніви.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Петренко І. І. Питання виявлення плагіату літературного твору в умовах розвитку / І. І. Петренко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. — Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності, м. Київ — 2009. — С. 57-60.

2. Николаев Е. Что такое плагиат, или о западных стандартах научной этики [Электронный ресурс] / Евгений Николаев // Освітній портал, 2006. — Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/articles/68.html>.

УДК: 340.1

ОЛЕКСІЄНКО К.С., студентка 1 першу

Науковий керівник – **РОСАВИЦЬКИЙ О.О.**, ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ПЕРЕДУМОВИ ТА НАСЛІДКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ДЛЯ КРАЇН ЄВРОПИ

В тезах розглянуто: історичні події, що спричинили першу світову війну та наслідки її завершення.

Ключові слова: перша світова війна, імперія, капітал, духовний занепад, насильство.

Перша світова війна – глобальний конфлікт між країнами Європи, яка мала катастрофічні наслідки та суттєвий вплив на формування людства. Показала, що відтепер світові війни будуть носити тотальний характер, з залученням населення і напруженням усіх моральних, військових і економічних можливостей держав, адже не залишилося нічого, що не було б залучено в цю війну. Боротьба була викликана загостренням корінних протиріч між найбільшими капіталістичними державами. Імперіалістичні країни боролися один з одним за ринки збуту і джерела сировини. Держави хотіли отримувати великі капітали, посилювати вплив на інші країни.

Німеччина-країна, яка стала агресором і почала військові дії, як сильна держава з потужним потенціалом. Недоліком її положення на ті роки було лише те, що об'єднання всіх німецьких земель відбулося лише в середині XIX століття. В той час, коли інші впливові країни (Англія, Франція, Іспанія та інші) мали по кілька колоній, Німеччині нічого не залишалось. Адже колонії давали країнам додатковий капітал, використовували робочу силу та мали можливість користуватися місцевими продуктами. Німеччина, не маючи цього всього, прийняла рішення зайнятися будівництвом імперії, як найпотужнішої держави в світі, а результату можна було домогтися тільки за допомогою війни [2, 538].

Чи можна було уникнути війни? Всі джерела одноставно кажуть, що можливо, якщо б керівництво країн-учасниць конфлікту по-справжньому хотіло б цього. Німеччина найбільше була зацікавлена у війні, до якої була повністю готова, і доклала всіх зусиль, щоб вона розпочалася.

Початковий ентузіазм щодо передбачуваної швидкої і рішучої перемоги, властивий всім сторонам, загасав в міру того, як війна почала набувати затяжного характеру з кровопролитними битвами і позиційними бойовими діями, зокрема, на Західному фронті. Довжина системи окопів і укріплень на Заході в самому протяжному місці становила близько 760 км, приблизно від Північного моря до швейцарського кордону, і визначала рамки військових дій для більшості північноамериканських і західноєвропейських бійців. Величезна протяжність Східного фронту не дозволяла вести великомасштабну окопну війну, але масштаби конфлікту були настільки ж значними, як на Західному фронті. Важкі бої проходили на півночі Італії, на Балканах і в Туреччині. Бойові дії велися на

морі і - вперше в історії - в повітрі.

Війна 1914 – 1918 рр. належить до тих подій світової історії, які на багато років визначають напрямок і характер її подальшого розвитку. Всі наслідки відобразилися в серйозному розладі функціонування економіки, різкому послабленні механізмів влади, духовному занепаді. Перша світова війна-трагічна подія, що за своїми масштабами і наслідками не мала аналогів у всій попередній історії людства. В ній узяли участь 38 країн світу з загальною кількістю населення понад 1,5 млрд. чоловік. На фронтах було мобілізовано 70 млн. чоловік; близько 10 млн. чоловік загинуло і померло від ран. В результаті війни був розгромлений блок найбільш агресивних держав Центральної Європи. Розпалися Російська, Німецька, Австро-Угорська та Османська імперії. Перша світова війна була найкривавішою і руйнівною війною за всю історію людства. Тисячі міст і селищ були перетворені на руїни, зруйновані дороги та мости, в запустінні опинилися сільськогосподарські території, мільйони людей втратили громадянство, професійні навички та звичний спосіб життя. Жорстокість і насильство війни, зневажливе ставлення до цінностей людського життя, приниження людської гідності породили моральні наслідки, які не піддаються вимірюванню.[1,82]

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Шостенко І.І., Шостенко О.І. Історія держави і права зарубіжних країн: Навч.-метод. посіб. – К.: МАУН, 2003. – 104 с.: іл..
2. Глиняний В.П. Історія держави і права зарубіжних країн :Навч. посіб. / 5-те вид., перероб. і допов. — К. : Істина, 2005. - 768 с.

УДК: 340.1

ОСПОВ Б.О., студент 2 курсу

Науковий керівник – **ЄФРЕМОВА І.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В УКРАЇНІ

Земля є одним із найважливіше національне і природне багатств нашої країни, яке назавжди залишається особливим об'єктом суспільних відносин.

Оскільки питання спадкування земельної ділянки завжди викликали значний інтерес як правників-практиків, так і правників-науковців, порівняльний аналіз норм спадкування земельної ділянки на різних етапах його розвитку є достатньо актуальним і обумовлений цінністю і значимістю земельної ділянки як об'єкту цивільного права.

Ключові слова: земля, спадкування.

В цілому, процедура спадкування землі забезпечена значною кількістю нормативно-правових актів, оскільки виникають достатньо специфічні правовідносини. Слід відмітити, що законодавство щодо спадкування захищає право власності фізичних осіб, зміцнює відносини у сім'ї, забезпечує виконання основних принципів цивільного права (справедливість, добросовісність та розумність), регулює порядок набуття права власності на спадкове майно.

Аналізуючи норми цивільного та земельного законодавства, слід зазначити різну термінологію щодо такого природного ресурсу, як земля. Так, в ст. 1225 Цивільного кодексу України об'єктом спадкування є «право на земельну ділянку»

і «право власності на земельну ділянку», а в розділі III «Об'єкти цивільних прав» Книги I, Цивільного кодексу України вказується тільки на «земельну ділянку» як об'єкт [1]. Норми земельного законодавства, в свою чергу, оперують такими поняттями об'єктів спадкування, як «земля», «земельна ділянка», «права на земельну ділянку» (ст. 3 Земельного кодексу України) [2]. Земельна ділянка як об'єкт, що має специфічний правовий режим у спадкових правовідносинах, а так і особливий порядок оформлення переходу права власності на землю в порядку спадкування. Перш за все, для того щоб земельна ділянка була визнана об'єктом спадкування, вона повинна відповідати певним вимогам, а саме: бути об'єктом цивільно-правових відносин – належати спадкодавцеві на праві власності [3, с. 110], однак для цього необхідна наявність певної сукупності умов: 1) наявність рішення компетентного органу про передачу земельної ділянки спадкодавцеві, укладення спадкодавцем угоди на придбання права власності на земельну ділянку; 2) виготовлення технічної документації на земельну ділянку; 3) визначення меж земельної ділянки в натурі; 4) погодження із суміжними землевласниками й землекористувачами; 5) реєстрація земельної ділянки в Державному земельному кадастрі; 6) реєстрація права власності на земельну ділянку в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

У випадку недотримання, усіх вимог, або відсутності однієї чи кількох вищевказаних вимог, спадкодавець не набуде права власності, не виникне взагалі право на спадкування, а так, і земельна ділянка не зможе розглядатися як об'єкт спадкування. Окремі правила встановлюються законодавством для таких відносин, в яких спадкоємець є іноземним громадянином або особою без громадянства, відносини де об'єктом спадкування виступає земельна ділянка, яка знаходиться у спільній власності, а також певну специфіку має спадкування речових прав, які є відмінними від права власності, і зобов'язальних прав на земельну ділянку. Такими об'єктами спадкування виступають: право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис), право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій), сервітут, іпотеку і право постійного користування земельною ділянкою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Цивільний кодекс України: чинне законодавство України зі змінами та доп. станом на 1 жовтня 2012 р. Київ, 2012. 272 с.
2. Земельний кодекс України: офіц. видання: текст прийнятий ВР України 25 жовт. 2001 р. Київ, 2013. 171 с.
3. Ходико Ю. Є. Особливості правового режиму спадкування земельних ділянок. /Ю. Є. Ходико / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2016 № 22. – С. 109 – 112.

УДК 343.3.7

САМАРДАК В.В., студент 3 курсу

Науковий керівник – САМОЙЛОВИЧ А.А., ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРИЧИННОГО ЗВ'ЯЗКУ У СПРАВАХ ЗА СТАТТЕЮ 286 КК УКРАЇНИ

Державний розвиток України спрямовано на євроінтеграцію та на досягнення нових стандартів та цінностей. У будь-якій сфері життєдіяльності нашої держави, в тому числі з питань безпеки руху та експлуатації транспорту, ми маємо велику кількість питань, які потребують покращення, удосконалення, поліпшення. На жаль можна впевнено висловитися, що стан безпеки на автошляхах України знаходиться стані занепаду. Також в Україні можна спостерігати, що загальні кількість транспортних засобів збільшується, які залишаючись джерелом підвищеної небезпеки мають вплив не тільки в питаннях безпеки руху, а й в питаннях життя та здоров'я населення. Тому є потреба удосконалення кримінального, транспортного законодавства.

Ключові слова: об'єктивна сторона злочину, наслідки діяння, причинний зв'язок, безпека руху, правила дорожнього руху, учасники дорожнього руху.

Незважаючи на те, що поняття транспортних злочинів законодавчо та нормативно не визначено, з огляду на запропоновану науковцями дефініцію злочинів проти безпеки руху й експлуатації транспорту, – це передбачені законом про кримінальну відповідальність суспільно небезпечні діяння, що посягають на суспільні відносини, які забезпечують безпеку руху й експлуатації залізничного, повітряного, водного, автомобільного, міського електричного, а також магістрального трубопроводного транспорту. Відокремлення цієї категорії злочинів у самостійний розділ Особливої частини Кримінального кодексу України лише підкреслює значущість та змістовність боротьби з транспортними злочинами на сучасному етапі вдосконалення кримінально-правових норм[4, с. 125].

Наслідки діяння, передбаченого статтею 286 КК України визначені у диспозиціях відповідних частин цієї статті. Так, відповідно до ч. 1 ст. 286 КК України таким наслідком є спричинення потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження. У ч. 2 ст. 286 КК України наслідками є смерть потерпілого або заподіяння тяжкого тілесного ушкодження. У ч. 3 ст. 286 КК України наслідками є загибель кількох осіб[1].

Загальновідомо, що об'єктивна сторона складу злочину за ст. 286 КК України виражається у діянні (дії або бездіяльності), наслідками та причинним зв'язком між діяннями та наслідками.

Винною особою у скоєнні злочину за ст. 286 КК України є особа, яка керує транспортним засобом, але виникає питання правомірної поведінки інших учасників дорожнього руху.

На думку Г. В. Щербакової, що найбільшу проблематику під час кваліфікації аналізованого складу злочину може викликати саме встановлення конкретного діяння (дії чи бездіяльності), яке обумовлює сукупно з указаними обов'язковими ознаками наявність об'єктивної сторони складу злочину. Для цього під час кваліфікації потрібно ретельно перевірити, встановити та довести, у чому полягає порушення водієм Правил безпеки руху. Для цього необхідно максимально

з'ясувати всі обставини вчиненого діяння[5, с. 26].

Стаття 286 КК України являється банкетною, тому звертаючись до Правил дорожнього руху України ми визначаємо, що пішоходи теж є учасниками дорожнього руху, мають права та обов'язки, передбачені пп. 4.1-4.16 Правил дорожнього руху[3]. Але у більшості випадків, не дивлячись на нехтування Правил дорожнього руху пішоходами винними у скоєнні ДТП становляться водії транспортних засобів.

Коротко розглянемо, що забороняється пішоходам. Так, їм заборонено виходити на проїзну частину, не впевнившись, що для нього і для інших учасників руху немає небезпеки. Крім цього, пішоходам заборонено зненацька вибігати на дорогу, а також затримуватися на дорозі (за винятком крайньої необхідності). Переходити дорогу у недозволеному місці та рухатися по дорозі для транспортних засобів пішоходи також не мають. Останнє у життєвій ситуації на дорозі і є причиною ДТП.

Мають місце у житті випадки, коли пішоходи провокують водіїв, для того щоб «покращити» своє матеріальне становище.

Також необхідно враховувати, що п. 12.3. Правил дорожнього руху, де сказано, що у разі виникнення небезпеки для руху або перешкоди, яку водій об'єктивно спроможний виявити, він повинен негайно вжити заходів для зменшення швидкості аж до зупинки транспортного засобу або безпечного для інших учасників руху об'їзду перешкоди[3].

Тобто п. 12.3 ПДР ставить водіїв транспортних засобів у скрутне становище, оскільки створити водієві небезпечні умови пішохід здатен, коли транспортний засіб рухається з будь-якою швидкістю. Внаслідок провокацій збоку пішохода, враховуючи, що водій попадає у раптово скрутне становище, він не завжди може прийняти вірне рішення.

Також автотехнічні експертизи в силу ч. 10 ст. 101 КПК України не є обов'язковим для особи або органу, яка здійснює провадження, але незгода з висновком експерта повинна бути вмотивована у відповідних постанові, ухвалі, вироку[2].

Враховуючи обстановку у суспільстві, коли органи досудового слідства не завжди являються неупередженими про об'єктивність розслідування важко казати.

Враховуючи вищевикладене, необхідно удосконалити кримінальне законодавство України, яке об'єктивно може враховувати ступінь вини між водієм та пішоходом при скоєнні дорожньо-транспортної пригоди та сприяло би уповноваженим особам органу досудового розслідування, прокурору, суду правильно оцінити питання причинного зв'язку у справі, результатом чого був би справедливий вирок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України /(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України / (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88).
3. Правила дорожнього руху / Постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306.

4. В. О. Гапчич Окремі аспекти кваліфікації порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в Україні (ст. 286 КК України) / Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – № 3(2017). – с. 123-130

5. Щербакова Г. В. Проблема встановлення та доведення об'єктивних ознак кримінально караного діяння, передбаченого ст. 276 та ст. 286 КК України / Часопис Київського університету права. – 2013. – С. 25–29

УДК 340.1

СЕМЕНЮК Ю.С., студентка 1 курсу

Науковий керівник – **РОСАВИЦЬКИЙ О.О.**, ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИНИКНЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТІЇ В КОНТЕКСТІ ЇЇГО ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ

В тезах висвітлено: питання становлення демократії як елементу розвитку суспільства

Ключові слова: демократія, народ, громадяни, політичний режим, форма правління

Демократія має довгу і тривалу історію. Демократія походить від грецьк. *δημοκρατία* – «влада народу», тобто: *δῆμος* – «народ» і *κράτος* – «влада». Кожна історична епоха вносила свої ознаки, функції та принципи в поняття «демократія», змінюючи при цьому її значення.

Виникнення ідеї демократії як форми правління асоціюється з містами-державами Стародавньої Греції та формуванням античного полісу. Вона являла собою систему прямого правління, при якій владою користувалися всі громадяни з рівними правами в управлінні державою.[1,147].

Початок становлення Афіньської демократії пов'язують з реформами Солона, а остаточне утвердження її відбулося за правління Клісфена. Період найбільшого розквіту демократичної форми правління в Афінах приходить на 5-4 ст. до н.е. Кожен громадянин був наділений правом брати участь у прийнятті рішень, що стосувалися його особистого життя, діяльності та держави в цілому. Не існувало поділу влад. Головними принципами демократії були: рівність перед законом, рівність при голосуванні, вирішальне право більшості при вирішенні найважливіших справ та прийнятті законів у країні.

Афіньська демократія була найвизначнішим феноменом в історії людства, адже саме вона, за словами Перікла, сприяла розвитку толерантності й вихованню у людині громадянського духу. Іншої думки були Платон, Сократ і Арістотель які вважали її найнедоцільнішою формою державного правління. Вони були переконані, що демократія має бути привілеєм освічених та розумних людей, життя яких має бути влаштоване максимально наближено до природних умов і порядку. Така ідея філософів не відповідала дійсності. Згодом демократія занепала і зникла на довгий час.

Елементи демократії почали зароджуватися за доби феодалізму, особливо в 13-18 ст., коли з'являються перші представницькі органи в таких країнах як Англія, Франція, Росія та ін. Саме тоді демократія визначалася не як політичний режим, а як принцип організації та діяльності державних органів. Яскравий приклад такої влади народу дала нам і Козацька доба. Запорізька Січ була

сформована як організація публічної влади всього запорізького козацтва. Саме вона виражала, захищала та відстоювала його права та інтереси, визнавала їх рівність між собою. Важливу роль у розвитку демократичних засад відіграли перші нормативні акти, зокрема Конституція Пилипа Орлика, яка, на жаль, так і не була втілена в життя.[2,86].

В умовах розвитку капіталістичних відносин(поч.19 ст.) поширюються проблеми поняття «демократія» як політичного режиму. Розробляються різні концепції правової демократичної держави, в якій реалізується право, діють органи народного представництва, забезпечується належний соціальний захист населення.

На думку більшості науковців,20 ст.- це час найбільш колосального поширення демократії, адже саме тоді відбувся злам багатьох диктаторських режимів(наприклад,перемога над фашизмом), розпад держав соціалістичного табору , активізувалася антиколоніальна боротьба народів Африки. Демократія вийшла на новий рівень, розробила новий шлях до створення сучасної цивілізованої системи управління. Саме в цей час були складені документи, які відіграли велике значення і в утвердженні сучасних норм демократії. Це «Декларація прав людини» (1948 р.), « Гельсінська нарада» (1975р.), « Паризька хартія для нової Європи» (1990 р.).

Сьогодні ж, рівень демократії виключно залежить від рівня політичної культури громадян, від ступеня розвитку громадського суспільства, їх правосвідомості та національного менталітету . Важливе значення має те, наскільки особистість розуміє та цінує себе як безпосереднього носія демократичних засад та цінностей, яку роль бере в прийнятті різних політичних рішень. Сучасна демократія є не тільки проявом волі більшості, а й гарантує права меншості. Демократична держава наділяє широкими правами та обов'язками громадян, визнає верховенство права, політичний плюралізм, періодичну виборність органів, передбачає законність та взаємну відповідальність держави та громадянина.

Отже, демократія є одним з найвизначніших надбань світової цивілізації. Незважаючи на те, що протягом свого історичного розвитку вона розумілася і трактувалася по-різному,беззаперечним є те, що демократія як політична і правова цінність є надійним засобом волевиявлення волі народу, врахування громадської думки та є невід'ємним елементом свідомості людей усього світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник / Пер. з рос. - Харків: Консум, 2001. - 656 с.
2. Колодій А.Основи демократії: Підручник/Третє видання – Київ:Астролябія, 2009.-819 с.

УДК 340.1

ЦЕПА Д.О., студентка 4 курсу

Науковий керівник – ЛОМАКІНА І. Ю., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ЙОГО ІНФРАСТРУКТУРА

Актуальність даної теми дослідження, полягає в тому, що відсутність у керівників підприємств та населення навичок господарювання у нових умовах призвело до спаду виробництва й затяжної економічної кризи. Зрештою з'ясувалося, що обійтися без державного регулювання окремих процесів в економіці неможливо.

Ключові слова: аграрний ринок, біржа ринку сільськогосподарської продукції, оптові ринки сільськогосподарської продукції, сільськогосподарська продукція.

Об'єктом дослідження є поняття аграрного ринку України та основні його елементи, а також організація їх правового регулювання.

У передових країнах світу нарощення сільськогосподарського виробництва відіграло історично важливу роль у забезпеченні розвитку всієї економіки. Економічне зростання, що брало початок із сільського господарства, забезпечило досить вагомий внесок у подолання бідності та виведення країн у промислово розвинені.

Особливе місце в системі ринків займає ринок сільськогосподарської продукції. Аграрний сектор економіки України формує понад 17% валового внутрішнього продукту та близько 60% фонду споживання населення.

Аграрний ринок – це складова частина економіки, яка охоплює виробництво, розподіл та споживання продовольчої сировини і продуктів харчування. Ринок функціонує на певних ринкових законах, одним із яких є закон попиту та пропозиції [4, ст 101]. Невід'ємними елементами аграрного ринку можна вважати сільськогосподарську продукцію, продукцію переробного під комплексу АПК і харчової промисловості, оптову і роздрібну торгівлю продовольством та ринкову і виробничу інфраструктури.

Сутність ринку розкривається через його функції, основними з яких є:

- регулювання суспільного виробництва;
- адаптація структури виробництва товарів до обсягу та структури суспільного виробництва;
- забезпечення безперервного процесу суспільного відтворення;
- підтримка прямих та зворотних зв'язків між виробниками та споживачами.

У юридичному аспекті, Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24 червня 2004 року визначає аграрний ринок розглядається як сукупність правовідносин, пов'язаних з укладенням та виконанням цивільно-правових договорів щодо сільськогосподарської продукції.

[1]

Аграрний ринок включає біржовий ринок сільськогосподарської продукції, оптові ринки сільськогосподарської продукції, оптово – роздрібні ринки сільськогосподарської продукції, аукціони, ярмарки тощо.

До найважливіших особливостей аграрного ринку можна віднести те, що:

- пропозиція залежить від природно-кліматичних умов;
- пропозиція носить виражений сезонний характер;
- виробництво окремих продуктів сільського господарства розпорошено, а його концентрація не завжди ефективна.

Оптові ринки сільськогосподарської продукції діють на підставі Закону України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» від 25 червня 2009 року [2]. Наказом Міністерства аграрної політики від 13 серпня 2002 року затверджено Положення про організацію та проведення аукціонів живої худоби та птиці, яке регламентує порядок організації та проведення аукціонів живої худоби та птиці [3].

Основними особливостями сучасного ринку є характерна обмеженість сфери дії ринкових законів, оскільки частина створеної в сільському господарстві продукції стає ресурсом для подальшого процесу переробки та виробництва.

Переважно до суб'єктів інфраструктури аграрного ринку належать суб'єкти господарювання й види діяльності, задіяні у процесі товарного обміну та які забезпечують функціонування аграрного ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24 червня 2004 року;
2. Закону України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» від 25 червня 2009 року;
3. Наказ Міністерства аграрної політики від 13 серпня 2002 року «Положення про організацію та проведення аукціонів живої худоби та птиці»;
4. Селезнев В.В. Основи риночної економіки України: Власть. Право. Предпринимательство. Финанси. Налоги. Маркетинг. Менеджмент. Торговля.

УДК 322.2

ШОХАЛЕВИЧ Я.О., магістрант

Науковий керівник – **НАСТІНА О.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОКРЕМІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ

В тезах висвітлено актуальність оцінки земель населених пунктів, земель сільськогосподарського призначення, обрахування рентного доходу від продажу земель.

Ключові слова: нормативна грошова оцінка земель, земельна рента, ринок земель.

Нормативна грошова оцінка земель – це один з видів оцінки землі, який передбаченим Законом України «Про оцінку земель». Стаття 1 цього Закону тлумачить цей термін як капіталізований рентний дохід із земельної ділянки, визначений за встановленими і затвердженими нормативами [1]. Під рентним доходом розуміється максимальний дохід від найбільш ефективного використання ділянки, стосовно якої проводиться оцінка.

Тобто нормативна грошова оцінка – це стала величина, вирахована з властивостей і розміру землі, котру не можна змінити в залежності від бажання сторін (або сторони) виключаючи умисне завищення або здешевлення ринкової вартості землі [2].

В залежності від призначення і розташування цінність землі вираховується по різному. Так, наприклад, для ділянок сільськогосподарського призначення за

межами населеного пункту дохід буде визначений шляхом вирахування доходу з продажу зернових культур (зазвичай пшениці), яка була вирощена на цій земельній ділянці протягом проміжку часу, визначеного в нормативі [3].

Але якщо ділянка належить приватній особі, до формули вирахування також додається якість ґрунту, який покриває цю ділянку.

Інша ситуація якщо оцінюється земельна ділянка в межах населеного пункту, тоді нормативна грошова оцінка земельної ділянки розраховується на один квадратний метр, і залежить від таких факторів: функціональне використання земельної ділянки; місцезнаходження земельної ділянки; якість ґрунту; екологічна ситуація [4].

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр) кожного року індексує нормативну грошову оцінку враховуючи показники інфляції минулого року, після чого передає результат, через місцеві підрозділи, всім бажаючим до 15-го січня кожного року.

Як висновки можна вказати наступне. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується для визначення розміру земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом, орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також при розробці показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.

Дані з економічної оцінки земель є основою при проведенні нормативної грошової оцінки земельних ділянок, аналізі ефективності використання земель порівняно з іншими природними ресурсами та визначенні економічної придатності земель сільськогосподарського призначення для вирощування сільськогосподарських культур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України «Про оцінку земель» від 11 грудня 2003 р. № 1378-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 229.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.1995 № 213 «Про Методику нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів»
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1278 «Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів)».
4. Наказ Мінагрополітики та продовольства України від 25.11.2016 р. № 489 «Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель населених пунктів»

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ

В тезах висвітлено актуальність проблеми ринку землі сільськогосподарського призначення. Розглянуто проблеми запровадження ринку земель у сучасних умовах продовження мораторію щодо вільного ринку обігу земель.

Ключові слова: ринок земель, мораторій, земельні аукціони, право власності на землю.

Сучасний стан земель сільськогосподарського призначення можна охарактеризувати критичними та деградаційними процесами, які можуть мати катастрофічні наслідки, якщо їх не зупинити. Оскільки взагалі поза увагою залишається зберігання та підтримка рівня родючості сільськогосподарських земель, дотримання належних сівозмін та підтримання відповідного рівня гумусу. Через брак вільного ринку сільськогосподарських земель Україна з 2004 р. по 2016 р. недорахувалась приблизно 43 млрд доларів. Щорічна втрата проявляється в зіставленні урожайності – це 3,3 млрд доларів [1, с. 5].

Сьогодні основний тип продажу землі – це аукціони, де покупці, продавці і брокери, які представляють їх інтереси, проводять торги і визначають ціну в режимі реального часу або за допомогою неформального договору купівлі-продажу. Це прозорий та ефективний механізм ціноутворення, однак у поєднанні з високим попитом на землю досвіда аукціонів показав, що покупці роблять значно вищі ставки, ніж реальна економічна вартість. Із зняттям мораторію на землю існують побоювання, що іноземці та агрохолдинги скуплятимуть землю.

Слід розуміти, що питання ціни земельних ділянок делікатна потреба ґрунтового вивчення, оскільки ринок землі необхідно забезпечити від спекулянтів, підсиливши це прийняттям низки законопроектів. За чинним законодавством іноземці, незалежно від мораторію, не мають права набувати у власність землю сільськогосподарського призначення (ч. 5 ст. 22 Земельного кодексу України). Наступні ризики – небезпека концентрації землі у власності невеликої кількості осіб та витіснення малого сільськогосподарського підприємництва, які мають бути мінімізовані відповідними заходами під час розробки та ухвалення закону про обіг земель сільськогосподарського призначення. Проте навіть завідсутності таких заходів, небезпеки запровадження ринку землі не можуть мати негативних масштабів, адже тільки 12% власників паїв має намір продати свою землю протягом перших двох років (із них 8% усю землю, а 4% – її частину) [2].

Відзначимо, що становлення ринку землі в Україні стало можливим з прийняттям нового Земельного кодексу, але це досить складний процес, зумовлений насамперед політичним чинником. На нашу думку, ринок землі можна визначити як сукупність правових та економічних факторів, які виникають між суб'єктами даного ринку у зв'язку з орендою, обміном, купівлею-продажем, заставою, даруванням і спадкуванням, та поєднуються з економічною мотивацією та власника (продавця) та платоспроможністю покупця.

Із закінченням терміну мораторію на купівлю-продаж земельних ділянок для товарного сільськогосподарського виробництва актуальною стане проблема цін і ціноутворення на даний ресурс. В зв'язку з цим важливо чітко з'ясувати сутність поняття земельної ренти, що означає ціну, яка сплачується за використання землі або інших природних ресурсів, що кількісно обмежені [3].

Можна дійти висновків, що земля є особливим товаром і не лише через реальну невідторюваність, унікальність, відсутність її та заміників, повну нееластичність пропозиції, яка породжує «пасивність» земельної ренти. Її зростання чи зниження не справляє ніякого впливу на кількість пропозиції землі, тоді як зміна ціни на «звичайні» товари або стимулює збільшення пропозиції, якщо відбувається її підвищення, або мотивує товаровиробників зменшити пропозицію за умови зниження ціни [4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Добряк Д. С. До авторів і читачів журналу // Землеустрій і кадастр. - 2004. - № 1-2.
2. Чому українці бояться ринку сільгоспземель та чи виправдані ці побоювання? // Agravery від 19 січня 2017 р. – Електронний ресурс / Режим доступу: agravery.com/uk/posts/show/comu-ukrainci-boatsa-rinku-silgospzemel-ta-ci-vipravidanici-pobouvanna.
3. Концепція обігу земель сільськогосподарського призначення: ключові положення документів // Аналітична стаття / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://agropolit.com/blog/288-kontseptsiiyi-obig-zemel-silskogospodarskogo-priznachennya-klyuchovi-polojennya-dokumentu>
4. Поняття ринку земель в Україні // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buklib.net/books/26213/>

УДК 94:355.40(477.58)

НЕДВИГА Е.В., студентка 1 «М» курсу ФВМ

Білоцерківський національний аграрний університет

ІВАН МАЗЕПА ТА БІЛА ЦЕРКВА

У статті розглядається діяльність гетьмана Івана Мазепи і зв'язки його з Білоцерківщиною.

Ключові слова: Іван Мазепа, Біла Церква, Микільська церква, Петро І.

Головне питання моєї розповіді буде полягати у тому, чи мають українці право на власне бачення своєї історії і вшанування своїх героїв? Адже останнім часом, зокрема у нашому місті, чи не найгостріше стоїть питання встановлення пам'ятників українським героям.

Величезна кількість борців, які пов'язали своє життя з честю українського народу до сьогодні не увічнені. Чому ми – українці, спершу не увіковічимо пам'ять співвітчизняних політичних діячів, серед яких не менш важливим є широко відома всім постать, гетьман, який незмінно тримав булаву протягом 22 років (8081 днів) та наш земляк – Іван Мазепа.

Отже, почну з того, що я би порадила перш за все не розмірковувати з приводу його вчинків, а віртуально поставити себе в ті часи на його місце. З однієї сторони він гетьман України. Але ж якої України? У той час вона була повністю під владою Російського царя Петра І з його невгамовними планами змін. Тому і повинен був тодішній гетьман маріонеточної держави Малоросії повністю коритися вказівкам з Москви. Було зрозуміло, що за порушенням

настанов царя стояла втрата гетьманської влади і заслання у Сибір. А якого політика не цікавило у ті часи «одновладдя»?

От і вийшло так, що як сталася нагода отримати хоч якусь незалежність від тиранічного правління російського царя, та вирватись з під його крила, спроба скористатися цим з боку Мазепи не забарилася чекати. Але, не нажаль, не врахував він тих обставин, які історично склалися не в його користь, за що отримав по життєву і посмертну анафему від церкви, яку практично за довгі роки свого правління підняв і возвеличив.

Якщо виважити скільки і чого зробив Мазепа для України, виникне дуже багато неоднозначних відповідей. Але ясно одне - це була історична і значуща постать для української історії, та окремо для історії Білої Церкви. Мазепа вважав Білоцерківщину своїм родовим володінням, адже саме в маєтку Мазепинці, неподалік Білої Церкви, він народився.

У 1704 році гетьман оселився у Білоцерківському замку. Він мріяв перетворити місто у столицю нової об'єднаної української козацької держави. Саме тут гетьман зберігав свої величезні статки. За деякими джерелами, у Білоцерківському замку згодом було знайдено скарбницю гетьмана. Будучи одним з найбагатших людей у Європі, Іван Мазепа значну частину прибутків вкладав у будівництво культових споруд. По всій Україні власним коштом він зводив та реставрував низку храмів у стилі українського (козацького) бароко.

Тому природно, що на батьківщині Іван Мазепа на місці зруйнованої Микільської церкви розпочинає будівництво великого трипрестольного храму. Ім'я архітектора історія не зберегла, проте відомо, що за початковим задумом це мала бути грандіозна споруда, гідна гетьманської столиці: площею 27м x 19м та висотою 50м. Фундамент нового храму було закладено 25 серпня 1706 року. Ця дата зазначена на металевій пластині, знайденої при розкопках фундаменту північної стіни у 1842 році.

Напис на ній свідчить: "В ім'я Отця і Сина і Святого Духа заснована ця церква в честь і пам'ять Святителя Христова Миколая при державі Великого Государя царя і великого князя Петра Олексійовича і благородного Іоана Степановича Мазепи, гетьмана війська його царського і благородного раба божого Костянтина Мокієвського ...". За життя гетьмана було збудовано лише частину церкви – південну, що має назву Микільська.

В Микільській церкві зберігалися історичні та церковні реліквії: шматочок «животворного древа» з Хреста Господнього, вправленого у золотий хрестик, рідкісні стародруки – «Євангеліє» в золотій оправі (1634—1636 рр., Львів), «Євангеліє» (1657 р., Московська друкарня). Стіни церкви прикрашав живопис епохи козацтва. Мистецькою перлиною церкви був високий триярусний різьблений дерев'яний іконостас у візантійському стилі з іконами Христа, Богородиці, а також храмовий образ – святого Миколая, образи Трійці, святих, християнських свят.

Але задумам Івана Мазепи не судилося здійснитися. Подальші історичні події: Полтавська битва(1709р), Прутський мир (1711р) стали на заваді закінченню будівництва храму. За наказом Петра I ікони були вивезені, їх подальша доля до цього часу не відома, як і дорогоцінних предметів культу та

скарбів, що зберігались у церкві.

У 1799 році Микільська церква знову постраждала від пожежі. Але силами вірян її було відновлено.

Коштом І. Мазепи було збудовано, реставровано та оздоблено велику кількість церковних споруд. Найвідомішими з них були будівлі в таких монастирях, як Києво-Печерська Лавра, кафедральні собори у Києві — Святої Софії, Переяславі та Чернігові, церкви в Батурині, в Дігтярівці та інші.

Крім будівництва нових, або перебудови старовинних храмів княжої доби, гетьман робив церквам коштовні подарунки. Серед них ікони, хрести, чаші, митри, ризи, дзвони, богослужбові книги, виготовлені з коштовних матеріалів, оправлені та оздоблені золотом, сріблом, коштовним камінням, оксамитом та шовком.

Гетьман І. Мазепа також опікувався станом православної церкви за межами України. Серед подарунків, зроблених Мазепою іноземним православним патріархатам, найбільш відомим є срібна плащениця, що зберігається у вівтарі грецького православного собору Воскресіння при Гробі Господньому в Єрусалимі і використовується лише в особливо урочистих випадках.

Вагомий внесок, зроблений Іваном Мазепою у розбудову української козацько-гетьманської держави та її культури полягає також у такому:

- Батьківщина була для нього вище за власну вигоду й особисте щастя;
- Гетьман припинив громадську війну (період «Великої Руїни» 1657-1687);
- Він постійно опікувався безліччю навчальних закладів за свій кошт (будував корпуси Києво-Могилянської академії та Чернігівського колегіуму, які пізніше також були збагачені сучасними на той час бібліотеками та рідкісними рукописами)

Врешті-решт, донині Мазепа - найпопулярніший українець у світі. Тоді в чому криється причина невстановлення пам'ятника? Навіть видатні іноземні представники європейської культури вшановували його пам'ять.. Згадаймо хоча б Вольтера, який писав про Мазепу ще у першій половині 18-го сторіччя і ототожнював його з прагненням України бути вільною. Байрон написав відому поему про нього в дусі романтизму.

Довірмося козакам, вони дуже прискіпливо обирали гетьмана. Мазепі довірили свої шаблі наші пращури, якими ми не припинимо пишатися ніколи. Як можна не будувати пам'ятник єдиній людині, яка намагалася виправити катастрофу Переяславської угоди? Допоки ми не знатимемо поганих і гарних сторінок нашої історії, ми не зможемо рухатися вперед як держава. Пам'ятник Мазепі нагадуватиме нам, що сила нашої країни є і має бути у єдності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Крупницький Б. Гетьман Мазепа та його доба. К. Україна, 2001. 240 с.
2. Оглоблин О. Гетьман Іван Мазепа та його доба. Нью-Йорк, 1960. 461 с.
3. Павленко С. Іван Мазепа. К. Вид. дім «Альтернативи», 2003. 416 с

ЛЕСЬ КУРБАС В БІЛІЙ ЦЕРКВІ

У статті розглядаються обставини роботи Леся Курбаса в Білій Церкві, його творчий доробок.

Ключові слова: Лесь Курбас, Біла Церква, Макбет, театр, Кийдрамте, Шекспір.

Театр, тепер відомий як Київський академічний обласний музично-драматичний театр імені П. К. Саксаганського, був заснований в 1933 році. 20 серпня 1920 вперше в Україні, в м Біла Церква відбулася прем'єра п'єси В. Шекспіра «Макбет». Її режисером постановником був Лесь Курбас. В цей же час в місті була створена театральна студія «Березіль» до якої увійшли молоді самодіяльні артисти.

Ще наприкінці ХІХ ст. тут з успіхом гастролювала трупа Светлова і Милославського, а початок ХХ ст. ознаменований діяльністю Леся Курбаса. Саме в Білій Церкві відбулася визначна подія в житті не лише міста, а й усієї України — у липні 1920 року в театрі «Палас» було вперше українською мовою показано трагедію В. Шекспіра «Макбет», в якій головні ролі виконували Л. Курбас і Л. Гаккебуш. У закладі практикується проведення соціальних вистав, благодійних акцій і т. д

Вже за незалежності України з архівних документів стало відомо, що найславетнішого українського театрального діяча розстріляли 3 листопада 1937 року. Реабілітували Леся Курбаса через 20 років, у 1957-му.

Не одна сторінка з життя Олександра Степановича Курбаса пов'язана з нашим містом, але, на жаль, історія залишила вкрай обмаль матеріалів щодо цього періоду.

Відомо, що у червні 1920 року, напередодні страшного голоду в Україні, Курбас створив новий театр «Кийдрамте». Але так склалися обставини, що працювати в Києві не було можливості через революційні події. Завдяки передбачливості та мудрості, як керівника і людини, йому вдалося прийняти правильне рішення – разом з театром переїхати до Білої Церкви. Це було зроблено не заради спокою, а заради життя, як духовного, так і фізичного.

Біла Церква зустріла колектив з радістю. Незважаючи на складні обставини, мешканці міста проявили велику повагу до театру. Гастролю в нашому місті «Кийдрамте» почав виступом перед червоноармійцями у приміщенні театру «Палас» (нині – приміщення театру імені Саксаганського) виставою «Пошилися в дурні» Марка Кропивницького. Вистава була дуже добре прийнята глядачами. Так театр отримав бойове хрещення у Білій Церкві.

Наступного дня акторам, котрі голодували, штаб виписав пайок на всю трупу – борошно, крупу, м'ясо. Шефи надавали всебічну допомогу. Лесь Курбас під час перебування у Білій Церкві і протягом всієї подальшої експериментальної діяльності у 20-х роках прагнув бувати в гущі населення, охоче спілкувався з бійцями і командирами, що воювали на фронті.

Здавалося б, за об'єктивних обставин, їм було не до високих матерій, не до новаторських шукань – аби лише вижити, протриматися до кращих часів. Проте

молоді митці на чолі з Курбасом знайшли компромісне рішення: втілювали традиційні вистави для здобуття коштів і водночас паралельно продовжувалась студійно-експериментальна робота. Тож, на сцені білоцерківського театру були поставлені такі п'єси: «Гайдамаки» Шевченка, «Цар Едіп» Софокла, «Ревізор» Гоголя, «Невільник» Кропивницького, «Молодість» Гальбе, «Сатана» Година, «Вертеп», «Танок бюрократів» Бирижського, «Зіля Королевич» Васильченка, «Горе брехуну» Грильпарцера. Виховуючи молодих акторів, Лесь Степанович прагнув долучати їх до різноманітних театральних жанрів, які вимагали відповідних прийомів гри, різних засобів зовнішньої виразності. Часом, він і сам виходив на сцену, виступаючи в основному в ролі героя-коханця, адже мав яскраву зовнішність, акторську привабливість і чарівність, грав виразно і стримано. Курбас відразу завоював глядацькі симпатії білоцерківців.

20 серпня 1920 року відбулася прем'єра найкращого спектаклю білоцерківського періоду – «Макбет» Шекспіра, причому вперше українською мовою. Особливо відзначилися Лесь Курбас у головній ролі та Любов Гаккебуш у ролі Макбет. Вистава стала визначною подією в історії українського театру.

Згодом «Кийдрамте» перебазувався до Умані, де трохи кращими були побутові умови, але у 1921 році знову опиняється у Білій Церкві. В цей час триває фанатична студійна праця, створюються нові і поновлюються попередні спектаклі. Восени 1921 року Лесь Курбас повертається до Києва, де вже в березні 1922-го організовує новий театр, що ввійшов в історію української культури, як мистецьке об'єднання «Березіль», незанимаючи до того часу творчим організмом, в якому створювались нові риси театральної естетики.

Колись Остап Вишня прорік: «Іде Лесь Курбас, а за ним іде нова доба». Лесь Степанович жив у різні епохи. Тож, його мистецьке надбання служить і нині Україні та цілому світові.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Курбас Л. Березіль: із творчої спадщини. Лесь Курбас; упоряд. та авт. прим. М. Г. Лабінський. Київ: Дніпро, 1988. 530 с

Корнієнко Н. Лесь Курбас: Спогади сучасників. за ред. В. С. Василька; упоряд. М. Г. Лабінський. Київ: Мистецтво, 1969. 412 с.

Лесь Курбас: репетиція майбутнього / В. Куценко. Київ: Либідь, 2007. 336 с.

УДК 908(477.41)

РОЖЕНКО Р.О., студентка 1 курсу ФВМ

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗИМОВИЙ ПАЛАЦ БРАНИЦЬКИХ

Зимовий палац – це справжня прикраса Білої Церкви і цінна пам'ятка архітектури, побудована у стилі пізнього класицизму. Строгість, стриманість і простота форм зовсім не применшують його краси, а навпаки, надають особливого шарму. Він – ніби відголосок Зимового Палацу в Петербурзі. Самі подивіться, певна схожість є, правда?

У статті досліджується історія Зимового палацу Браницьких та туристичні перспективи пам'ятки.

Ключові слова: Біла Церква, Браницькі, Зимовий палац, будівля.

Будівництво палацу завершилося у 1796 р. Він слугував як житлове зимове

приміщення поміщиків Браницьких, а влітку графи жили в літньому палаці парку "Олександрія", який, на жаль, не зберігся.

У 1823 р. у зимовому палаці перебував Філіп Вігель — відомий мемуарист, чиновник канцелярії Новоросійського краю. Побувавши всередні, він був вражений царською розкішшю його обстановки.

Певний час в палаці розміщувався музей зброї Браницьких, наприкінці ХІХ ст. — головне управління маєтком Браницьких. В 20-і роки ХХ ст. в цьому будинку розміщувались районні партійні організації. У 1930–1941 рр. у будівлі зимового палацу знаходився райком КПУ; у 1941–1944 рр. — німецький військовий шпиталь; у 1944–1949 рр. — спецшпиталь № 2686 для німецьких військовополонених. З 50-х рр. до 1969 р. будівля зимового палацу орендувалась райвиконкомом та районним комітетом народного контролю. У 1956 р. вона була взята під охорону державою і внесена до списку пам'яток архітектури. Нині в приміщенні зимового палацу знаходиться районний архів і музична школа.

Скільки ж різних ролей перепробував на собі Зимовий за роки свого існування! Дивовижно, правда? І досі він залишається одним з найпопулярніших місць Білої Церкви у туристів. Не вірите? Що ж, тоді давайте подивимося фрагмент з телепрограми «Мандруй своє».

Я переїхала до Білої Церкви на навчання і живу тут лише півроку. Тому, подивившись це відео, я задумалася – невже для музичної школи не знайшлося іншого приміщення? Невже необхідно було знищувати первинний вигляд історичної та культурної пам'ятки? Щоб отримати відповідь на своє питання, я провела опитування на сторінці «Підслухано Біла Церква» у Facebook.

Як ви бачите на знімку, більшість містян абсолютно згодні з існуючою ситуацією. Дехто в коментарях навіть пояснив мені, що Зимовий служить як музична школа вже довше, ніж існував як маєток графів. Проте мені особисто все одно здається дивним те, що в Зимовому проводиться досить мало заходів, які дозволили б туристам чи першокурсникам БНАУ на кшталт мене ознайомитися глибше з історією палацу, роду Браницьких і Білої Церкви взагалі.

Першою ідеєю, що пришла мені в голову було таке: Зимовий треба відновити до того стану, в якому він перебував за часів графів, але тоді довелося б переносити звідти музичну школу, до якої білоцерківці вже дуже звикли. Тож, чому б не почати проводити екскурсії Зимовим палацом у вихідні дні, коли школа не працює? Звісно, для цього потрібні значні капіталовкладення, адже більшу частину будівлі треба повернути у первинний вигляд. Але ж наскільки це підняло б репутацію міста і наскільки побільшало б туристів! Адже туристичний потенціал у Зимового просто величезний. Так питання було б вирішене – будівля і далі підтримувалася в ідеальному стані, діти мали б змогу навчатися музики, а туристи – вивчати історію міста.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Перерва В.С. Графи Браницькі: підприємці та меценати В.С.Перерва. Біла Церква: Видавець О.В. Пшонківський, 2010. 270 с.
2. Чернецький Є. Історія Білої Церкви: події, постаті, життя. Біла Церква: О.Пшонківський, 2013. 445 с.

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ МИРНИЙ ДОГОВІР 1651 року

У статті розглядаються обставини підписання Білоцерківського мирного договору. Битва під Берестечком та події навколо Білої Церкви що передували цьому договору.

Ключові слова: Білоцерківський мирний договір, Б.Хмельницький, козак, Кримське ханство, козак, Біла Церква.

Зміцнення Української держави насторожувало Польщу, і в середині лютого 1651 р. 12—14-тисячна польська армія на чолі з гетьманом Калиновським атакувала містечко Красне. У запеклому бою загинули майже всі козаки брацлавського полку, очолюваного одним з найкращих козацьких полководців Данилом Нечаєм. Хоч і ворог втратив бл. тисячі жовнів. Під Вінницею поляків зупинили загони Івана Богуна. Вирішальні бої розгорнулися наприкін. червня — на поч. липня 1661 р. на Волині під Берестечком між 200-тисячним військом поляків та 100-тисячною українською армією і 30—40 тисячами татар. Перші два дні боїв були успішними для українців, які знищили бл. 7 тис. поляків. Але у вирішальний момент битви татарські загони на чолі з ханом втекли з поля бою, захопивши в полон Б.Хмельницького, який намагався їх затримати. Залишившись без гетьмана, українська армія була оточена ворогом. У цих складних умовах наказним гетьманом було обрано І.Богуна, під командуванням якого через непрохідні болота й р. Пляшівку з возів, хомутів, сідел, одягу було збудовано три переправи. 10 липня він вивів з оточення основні бойові сили, відхід яких прикривали кілька тисяч вояків. Близько 300 з них героїчно загинули на одному з островів, але не залишили позицій. Всього під Берестечком загинуло, за різними даними, від 4 до 30 тис. козацько-селянського війська. Захоплений відвагою згаданих 300 вояків, класик французької літератури Прос пер Меріме писав: "Протягом кількох годин мужньо, по-геройськи бився загін із трьохсот чоловіків, що опинилися на невеликому пагорбі. Вже стомилися поляки від тієї безперервної рубанини, і Потоцький пообіцяв дарувати життя тим відчайдухам, якщо складуть зброю. "Не хочемо пощади від ворога!" — вигукнули вони. Поляки побачили, як вони поскидали у воду свої пояси, наповнені золотими монетами, а потім поцілувалися і билися з вигуками: "Не хочемо пощади від ворога!". Билися доти, аж поки їх не повбивали. Залишився один із трьохсот. Він роздобув човен і, не маючи змоги врятуватися, був усе ж недосяжний для шабель та пік. Багато стрільців цілились у нього, та навіть уражений чотирнадцятьма кулями з мушкетів він вимахував косою, силкуючись сягнути кожного, хто до нього наближався, аби взяти його живцем у полон. За наказом Яна Казимира один жовнір ступив у воду, аби сповістити героєві, що король є свідком його подвигу і дарує йому життя. "Хочу загинути як справжній козак", — вигукнув умираючий селянин, а жовнір із жахом відступив од нього. Нарешті до човна підступили два німецькі рейтари і проткнули воїна своїми піками". Поразка під Берестечком була тяжким ударом для українського національно-визвольного руху. Становище ускладнювалося ще й тим, що литовському князеві Радзивілу вдалося

придушити повстання в Білорусі, прорватися вглиб України і захопити Київ. До початку вересня польсько-литовська армія окупувала північні, центральні й західні райони Української держави. Однак завдяки організаторській діяльності Б.Хмельницького, відпущеного татарами на початку липня, вдалося відновити боєздатність армії, зупинити під Білою Церквою просування противника й змусити його до переговорів.

28 вересня 1651 р. було підписано Білоцерківську угоду, за якою значно обмежувалася автономія держави:

- кількість реєстрового війська зменшувалася з 40 тис. до 20 тис. осіб;
- козацька територія обмежувалася лише Київським воєводством;
- у Брацлавське й Чернігівське воєводства поверталася польська адміністрація;

- магнатам і шляхті поверталися їхні маєтки в Брацлавському та Чернігівському воєводствах, а також відновлювалася їхня влада над селянами;

- гетьман зобов'язувався розірвати союз із Кримським ханством, крім того, він позбавлявся права дипломатичних відносин з іноземними державами. Б. Хмельницький залишався гетьманом, але після його смерті король діставав право призначати й звільняти гетьманів;

- на Поділля, Волинь і Чернігівщину вступало польське військо;
- усю старшину й полковників мав відтепер затверджувати король;
- поляки підтверджували права православної церкви;
- проголошувалася амністія всім учасникам повстання.

Народ з обуренням відгукнувся на Білоцерківську угоду. Тисячі людей втікали за московський кордон — на Слобожанщину. В Україні знову почалися повстання проти польської шляхти.

Підкреслюючи вкрай негативне ставлення українського народу до Білоцерківської угоди, П. Меріме писав: "Залишалось ратифікувати договір на колі, тобто всіма полками, які зібралися довкола Білої Церкви. Це виявилось таким небезпечним, що всупереч звичаю штаб не вийшов па рівнину. Гетьман і старшини лишалися у фортеці, і договір зібраному люду було зачитано крізь високе вікно. Ледь шоковані таким нововведенням, а далі розгнівані уступками, під якими стояв підпис їхніх ватажків, козаки, підтримувані татарами, глухо загомоніли; селяни кричали про зраду, проклинали Хмельницького і польських комісарів, в якусь мить здалося, що вони підуть на штурм. Стали жбурляти каміння, роз били вікна, у бік виступаючих, які з балкона намагалися вгамувати натовп, пролунало кілька мушкетних пострілів, а що Кисіль теж захотів втихомирити бунтівників, то повз вухо йому про свистіла стріла. Несподівано опустили зведений міст. До бунтівників зійшов Хмельницький у пишному гетьманському одязі, в супроводі почту полковників. Ішов попереду, тримаючи булаву — символ своєї влади. В натовпі запанувало замішання, йому звільни ли дорогу, відійшли назад. Тримаючи булаву обома руками, Хмельницький кинувся у саму гущу, лупцюючи направо і наліво, а Виговський ішов за ним, вигукуючи: "Повага послам! Послух полковникам!" Сміливість і відвага старого гетьмана викликали збентеження серед збунтованого люду; жодна рука не знялася на патріарха України, лише намагалися уникнути його ударів. За якусь мить натовп, відсунутий і побитий лише однією людиною, звільнив площу перед фортецею і мовчки розійшовся".

Білоцерківська угода, як і Зборівський мир, мала суперечливий і тимчасовий характер, але обидві сторони були так виснажені війною, що сподівалися виграти хоч короткий перепочинок.

Білоцерківський договір мав ще більш умовний характер і був ще менш тривкий, як Зборівський. Він був кроком назад в процесі творення Української козацької держави.

Спираючись на збройну силу, польська шляхта почала повертатися на Україну. За винятком відносно невеликої кількості включених до реєстру, більшість селян і козаків постали перед загрозою закріпачення.

Тож воєнні дії відновилися. У квітні 1652 р. Б.Хмельницький на старшинській раді прийняв рішення про продовження боротьби за визволення українських земель від магнатів і шляхти. А коронний гетьман Польщі М. Калиновський у цей час розташував своє військо на Брацлавщині біля підніжжя гори Батіг на березі Південного Бугу. Полки Хмельницького, які прийшли сюди у травні 1652 р., оточили польський військовий табір і розгромили його 23 травня.

У результаті цієї перемоги влада Польсько-Литовської держави знову була ліквідована на більшій частині території України. Однак шляхетська Польща знову збирала сили для походу в Україну. На початку 1653 р. 100-тисячна польська армія і 20-тисячне литовське військо, мобілізоване на території Білорусії (у Могилеві), погрожували Україні новим нападом. Восени 1653 р. своє головне військо Польща зосередила біля міста Жванця поблизу Кам'янця-Подільського. Війська Б. Хмельницького і татар, що прибули сюди, швидко оточили польське військо, яке опинилося в безвихідному становищі. Але й цього разу кримський хан Іслам-Гірей зрадив Б. Хмельницького і 5 грудня уклав з польським королем сепаратну угоду, що передбачала повернення України на умови Зборівського договору. Б. Хмельницький, відмовившись прийняти ці умови, залишив під Жванцем частину своїх військ на чолі з І. Богуном і 24 грудня повернувся до своєї резиденції в Чигирин.

Наступним кроком Богдана Хмельницького стало укладення договору з Московською державою. Це відбулося 1654 року і ввійшло в історію як Березневі статті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Костомаров М. Богдан Хмельницький: Історична монографія/ Микола Костомаров,; Пер. з рос. Т. С. Завгородньої, Авт.передм. Володимир Мороз, - Дніпропетровськ: Січ, 2004. - 843 с.
2. Смолій В. Богдан Хмельницький: [Соціально-політичний портрет]/ Валерій Смолій, Валерій Степанков. - К.: Альтернативи, 2003. - 399 с.
3. Чуприна В. Хмельниччина (1648-1657 рр.): Визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького/ Василь Чуприна, Зоя Чуприна,; Ред. Леся Крючкєвич, - Львів: Світ, 2003. - 175 с.

ЗМІСТ

Гирявець І.В., Ломакіна І.Ю. Поняття і види відповідальності за порушення аграрного законодавства	3
Гриб К., Обіюх Н.М. Проблемні питання регулювання протидії рейдерству в Україні	5
Довгаль А.М., Самойлович А.А., Історичні аспекти боротьби зі злочинами проти власності	8
Кардашова М.В., Сімакова. С.І. Вплив макро та мікро середовища на формування особи злочинця	9
Качалов В.О., Дужа І.А. Міжнародний тероризм як глобальна проблема людської цивілізації	11
Кислицький А.Ю. Єфремова І.І. Особливості спадкування земельної ділянки в міжнародному праві	13
Малишко Д.В. Ордіна Л.Л. Філософські погляди театральної діяльності Леся Курбаса	15
Москалець Ю.Я., Сімакова. С.І. 10 кроків прокурора до подолання корупції	16
Мукоїда І.В., Пахомова А.О. Причини існування академічного плагіату у вищій школі	19
Олексієнко К.С., Росавицький О.О. Передумови та наслідки першої світової війни для країн Європи	21
Осіпов Б.О., Єфремова І.І. Особливості спадкування земельної ділянки в Україні	22
Самардак В.В., Самойлович А.А., Деякі аспекти причинного зв'язку у справах за статтею 286 КК України	24
Семенюк Ю.С., Росавицький О.О., Виникнення та формування демократії в контексті його історичного розвитку	26
Цепа Д.О., Ломакіна І.Ю., Правове регулювання аграрного ринку та його інфраструктура	28
Шохалевич Я.О., Настіна О.І. Окремі аспекти нормативно-грошової оцінки земель	29
Мельниченко О.О., Настіна О.І. Сучасний стан ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні	31
Недвиг Е.В. Іван Мазепа та Біла Церква	32
Волошин В.С. Лесь Курбас В Білій Церкві	35
Роженко Р.О. Зимовий Палац Браницьких	36
Сакевич А.В. Білоцерківський мирний договір 1651 року	38